

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ТРЕБИЊЕ**

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU
REPUBLIKE SRPSKE
TREBINJE**

**ОПШТИ УСЛОВИ
ЗА ИСПОРУКУ И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ
ЕНЕРГИЈОМ**

Требиње, децембар 2021. године

На основу одредбе члана 28. алинеја 23. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 68/20), Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске на 23. редовној сједници, одржаној 29.12.2021. године, донијела је

ОПШТЕ УСЛОВЕ ЗА ИСПОРУКУ И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Општим условима за испоруку и снабдијевање електричном енергијом (у даљем тексту: Општи услови) уређују се односи на електроенергетском тржишту у Републици Српској између оператера дистрибутивног система (у даљем тексту: ОДС), снабдјевача, произвођача електричне енергије и крајњих купаца електричне енергије, као и услови и начин прикључења електроенергетских објеката корисника система на дистрибутивни систем.

Члан 2. (Примјена)

Општи услови примјењују се за обављање електроенергетске дјелатности дистрибуције и управљања дистрибутивним системом електричне енергије, укључујући и затворени дистрибутивни систем, и за обављање дјелатности снабдијевања и трговине електричном енергијом у Републици Српској, као и за регулисање међусобних односа, права и обавеза ОДС-а, снабдјевача крајњих купаца електричном енергијом, произвођача електричне енергије чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем и крајњих купаца, укључујући и купце - произвођаче и активне купце.

Члан 3. (Циљ)

Циљ доношења Општих услова је обезбјеђење ефикасности, конкурентности, сигурности и правичности у испоруци и снабдијевању електричном енергијом, као и обезбјеђење јавног и недискриминаторног понашања енергетских субјеката у електроенергетском сектору и заштита крајњих купаца електричне енергије.

Члан 4.
(Дефиниције и скраћенице)

(1) Појмови коришћени у Општим условима имају следеће значење:

"активни купци" означавају крајње купце или групу крајњих купаца који заједнички дјелују, који троше или складиште електричну енергију произведену у оквиру својих просторија смјештених у оквиру одређених граница, или који продају електричну енергију коју су сами произвели, или учествују у мјерама флексибилности или мјерама енергетске ефикасности, при чему ове активности не представљају њихову основну комерцијалну или професионалну дјелатност;

"високонапонска мрежа" је мрежа називног напона 110 kV, 220 kV и 400 kV;

"вршна снага" је максимална измјерена средња вриједност активне снаге у 15-минутном мјерном интервалу, у току обрачунског периода, коју крајњи купац преузима из система;

"дистрибуција" је преношење електричне енергије кроз дистрибутивне системе средњег и ниског напона са циљем њене испоруке купцима, која не обухвата снабдијевање електричном енергијом;

"дистрибутивни систем" обухвата електроенергетске мреже средњег и ниског напона, које се простиру од мјеста разграничења са мрежом преноса, односно од мјеста прикључења електране до мјеста прикључења објекта крајњих купаца, те прикључак, опрему, уређаје и осталу инфраструктуру неопходну за функционисање дистрибутивног система;

"електрична енергија" је роба која има свој квалитет, намјену, услове продаје и цијену;

"електроенергетски објекти корисника система" означавају електроенергетске објекте крајњег купца или произвођача;

"електроенергетски субјект" означава лице које обавља једну или више електроенергетских дјелатности утврђених законом;

"затворени дистрибутивни систем" је систем преко кога се дистрибуира електрична енергија на просторно ограниченој индустријској и трговачкој зони или зони заједничких услуга, ако је пословање или производни процес корисника тог система из специфичних и сигурносних разлога повезан или тај систем обавља дистрибуцију електричне енергије првенствено власнику или оператеру система, или њиховим повезаним предузећима;

"испорука електричне енергије" је примопредаја електричне енергије на мјесту одређеном за испоруку;

"категорије потрошње и тарифне групе" означавају подјелу крајњих купаца на основу карактеристика потрошње електричне енергије, према напону на мјесту преузимања, времену потрошње, максималном оптерећењу, врсти мјерних уређаја и намјени коришћења електричне енергије, прописане тарифним системом;

"класа тачности" означава класу мјерног уређаја који задовољава метролошке захтјеве потребне за одржавање грешака у одређеним границама;

"корисник система" је произвођач, односно крајњи купац;

"крајњи купац" означава корисника система који купује електричну енергију за сопствену употребу;

"купац из категорије домаћинства" означава крајњег купца који купује електричну енергију за сопствену употребу, али не укључује комерцијалне дјелатности;

"купац из категорије јавна расвјета" означава крајњег купца чија потрошња обухвата потрошњу електричне енергије за расвјету улица, тргова, путева, мостова, тунела на путним комуникацијама, пјешачких прелаза, уређаја за сигнализацију, паркова и историјских споменика;

"купац из категорије остала потрошња на ниском напону" означава крајњег купца који преузима електричну енергију на напонском нивоу мањем од 1 kV, осим купца из категорије потрошње "домаћинства" и "јавна расвјета";

"купац на средњем напону" означава крајњег купца који преузима електричну енергију на напонским нивоима од 1 kV до 35 kV укључујући и те напонске нивое;

"купац – произвођач" означава крајњег купца, који дјелује у оквиру својих просторија смјештених унутар ограниченог подручја, који производи електричну енергију из обновљивих извора енергије за властиту потрошњу, односно који може складиштити или продавати електричну енергију произведену из обновљивих извора енергије коју је сам произвео, при чему за купце који не припадају категорији домаћинства те активности не представљају њихову главну комерцијалну или професионалну дјелатност;

"мали купац" означава малог индустријског или комерцијалног купца електричне енергије чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем електричне енергије напона нижег од 1 kV и који испуњава сљедеће критеријуме:

а) испуњава најмање два од сљедећа три услова:

1) да има мање од 50 запослених,

2) да му укупан годишњи приход није већи од 2.000.000 KM,

3) да му вриједност пословне имовине не прелази 1.000.000 KM или

б) има годишњу потрошњу у претходној години која не прелази 35.000 kWh;

"мјесто прикључења" представља мјесто у којем се прикључак спаја на дистрибутивни или преносни систем;

"називни напон" означава напон којим су мрежа или опрема означени и у односу на који се дају њихове радне карактеристике;

"нисконапонска мрежа" означава дистрибутивну мрежу називног напона 400/230 V (називни напон мањи од 1 kV);

"нови крајњи купац" означава крајњег купца чији се електроенергетски објекат први пут прикључује на електроенергетски систем или чији је електроенергетски објекат био искључен са електроенергетског система дуже од пет година;

"обавеза јавне услуге" представља наметнуту обавезу енергетском субјекту да одређену енергетску дјелатност обавља као јавну услугу по регулисаним условима, која ће обезбиједити сигурност снабдијевања, а која се може односити на редовност, квалитет и цијену услуге, те услове у вези са енергетском ефикасношћу и коришћењем енергије из обновљивих извора енергије;

"оператер дистрибутивног система" је енергетски субјект који обавља дјелатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом електричне енергије, укључујући и затворени дистрибутивни систем, одговоран је за рад, одржавање и развој дистрибутивног система на одређеном подручју, његово повезивање са другим системима и за обезбјеђење дугорочне способности система да испуни потребе за дистрибуцијом електричне енергије на економски оправдан начин;

"потпуно снабдијевање" означава продају електричне енергије код које количина електричне енергије за обрачунски период није утврђена уговором о снабдијевању, већ се количина електричне енергије за обрачун одређује на основу остварене потрошње на примопредајном мјерном мјесту;

"прикључак" је дио дистрибутивног или преносног система који обухвата скуп водова, опреме и уређаја, укључујући мјерну опрему и мјерно мјесто, којима се електроенергетски објекат односно инсталација корисника система физички повезује на мрежу ниског или средњег или високог напона;

"прикључна снага" означава номиналну снагу прикључка крајњег купца која се одређује на основу називне струје главног инсталационог осигурача или подешене струје уређаја за

ограничење оптерећења (и називног напона напајања), односно енергетских карактеристика уграђених водова и опреме крајњег купца;

"**произвођач**" означава привредно друштво или предузетника који производи електричну енергију;

"**регулисане цијене**" означавају цијене производа и услуга регулисане од стране надлежне регулаторне комисије;

"**снабдјевач**" означава електроенергетски субјект који обавља дјелатност снабдијевања и трговине електричном енергијом;

"**снабдијевање**" означава продају електричне енергије крајњим купцима, укључујући и препродају;

"**средњенапонска мрежа**" означава дистрибутивну мрежу називног напона 10 kV, 20 kV и 35 kV (номинални напонски ниво између 1 kV и 35 kV);

"**тачка напајања**" представља мјесто у којем се завршава прикључак и почиње електроенергетски објект или инсталације крајњег купца или произвођача.

(Скраћенице)

"**BAS**" означава Босанскохерцеговачки стандард;

"**IEC**" означава Међународну комисију за електротехнику (International Electrotechnical Commission);

"**EN**" означава Европски стандард.

(2) Дефиниције и појмови који нису наведени Општим условима, имају значење из Закона о енергетици, Закона о електричној енергији и Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији.

ДИО ДРУГИ - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ УЧЕСНИКА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОМ ТРЖИШТУ

ГЛАВА I – ПРАВА УЧЕСНИКА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОМ ТРЖИШТУ

Члан 5.

(Овлашћења и права ОДС)

ОДС има овлашћење и право:

- а) управљати, одржавати и развијати дистрибутивни систем,
- б) утврђивати електроенергетске и техничке услове прикључења на мрежу,
- в) на несметан приступ посједу корисника система ради предузимања радњи за које је овлашћен,
- г) на накнаду за коришћење дистрибутивног система и друге прописане накнаде,
- д) утврдити количину, обрачунати и наплатити неовлашћено преузету електричну енергију, те ограничити и обуставити испоруку електричне енергије крајњем купцу у случајевима утврђеним законом и Општим условима,
- ђ) одбити приступ систему у прописаним случајевима,
- е) захтијевати накнаду штете проузроковане радњом или пропуштањем крајњег купца,
- ж) наложити кориснику система да сведе погонске електроенергетске величине на вриједности из електроенергетске сагласности или уговорене вриједности и

- з) на друга овлашћења и права утврђена прописима.

**Члан 6.
(Права снабдјевача)**

Снабдјевач има право:

- а) на коришћење дистрибутивног система ради снабдијевања купаца електричном енергијом,
- б) испоставити и наплатити рачун за испоручену електричну енергију у роковима предвиђеним Општим условима и уговором о снабдијевању са крајњим купцем,
- в) захтијевати од ОДС-а обуставу испоруке електричне енергије у случају неиспуњења уговорних обавеза од стране крајњег купца и
- г) на друга овлашћења и права утврђена прописима.

**Члан 7.
(Права крајњег купца)**

Крајњи купац има право:

- а) поднијети захтјев за добијање електроенергетске сагласности,
- б) на закључење уговора о прикључењу објекта на дистрибутивни систем и прикључење својих објеката и опреме на дистрибутивни систем,
- в) на снабдијевање електричном енергијом,
- г) на слободан избор снабдјевача електричном енергијом,
- д) на универзалну услугу снабдијевања електричном енергијом, ако припада групи купаца на коју се ова услуга односи, као и на резервно снабдијевање,
- ђ) на приступ дистрибутивном систему на недискриминирајући начин,
- е) поднијети приговор електроенергетском субјекту, те поднијети захтјев за рјешавање спора надлежном регулаторном тијелу,
- ж) на накнаду штете од електроенергетског субјекта, који је причинио у вези са обављањем дјелатности снабдијевања електричном енергијом или дјелатности дистрибуције и управљања дистрибутивним системом, укључујући и управљање затвореним дистрибутивним системом,
- з) да захтијева да информације из уговора о снабдијевању електричном енергијом буду повјерљиве, уколико се ради о купцима који се не снабдијевају у систему јавног снабдијевања,
- и) да поднесе захтјев за стицање статуса енергетски заштићеног купца, уколико се ради о купцу из категорије потрошње домаћинство и малом купцу, у складу са законом,
- ј) да производи електричну енергију превасходно за властите потребе у складу са прописима (активни купци, купци-произвођачи и енергетске заједнице),
- к) да буде информисан о свим значајним питањима у вези са снабдијевањем електричном енергијом, на прикладан начин и
- л) на друга права утврђена прописима.

**Члан 8.
(Права произвођача)**

Произвођач има право:

- а) на приступ дистрибутивном систему под недискриминаторним условима,

- б) на прикључење својих објеката и опреме на дистрибутивни систем, када су прикључак и објекат изведени у складу са електроенергетском сагласношћу, уговором о прикључењу и техничким правилима и прописима,
- в) да продаје произведену електричну енергију на тржишту, у складу са законом,
- г) да пружа помоћне услуге у складу са својим техничким могућностима,
- д) на изградњу директног вода до крајњег купца, уз претходну сагласност Регулаторне комисије, уколико је из оправданог разлога одбијен приступ дистрибутивном систему,
- ђ) да буде информисан о свим значајним питањима у вези са прикључењем на дистрибутивни систем и испоруком електричне енергије, на прикладан начин и
- е) на друга права утврђена прописима.

ГЛАВА II – ОБАВЕЗЕ УЧЕСНИКА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОМ ТРЖИШТУ

Члан 9.

(Дужности и обавезе ОДС-а)

ОДС је дужан и обавезан:

- а) управљати, одржавати и развијати дистрибутивни систем на свом дистрибутивном подручју,
- б) омогућити приступ и коришћење дистрибутивног система на транспарентан и недискриминирајући начин, у складу са законом,
- в) издавати електроенергетску и остале сагласности из своје надлежности, прописивати техничке услове за прикључење на дистрибутивни систем, пројектовати прикључак, набављати опрему и изградити прикључак, провјеравати техничку усаглашеност прикључка објекта корисника система са условима из електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу и прикључити објекте корисника система на дистрибутивни систем, те омогућити поједностављену процедуру прикључења производних објеката купаца-произвођача,
- г) одржавати ажурну базу података о примопредајним мјестима крајњих купаца и њиховим снабдјевачима,
- д) обрачунати и наплатити накнаду за коришћење дистрибутивног система, накнаду за прикључење, накнаду по основу пружања нестандартних услуга и накнаду по основу обрачунате неовлашћене потрошње,
- ђ) вршити контролу исправности прикључка и мјерног мјеста, те утврђивати и документовати неовлашћену потрошњу електричне енергије,
- е) одржавати, вршити замјену и верификацију (преглед и жигосање) мјерних уређаја у складу са техничким и метролошким прописима и захтјевима,
- ж) обезбиједити испоруку електричне енергије и услуге корисницима система у складу са законом, прописима Регулаторне комисије, техничким прописима и стандардима и закљученим уговорима,
- з) водити уредну евиденцију о ограничењима и прекидима испоруке електричне енергије из које се могу утврдити трајање и разлози застоја или ограничења у испоруци електричне енергије, те уредно архивирати и чувати ову документацију у складу са прописима,
- и) изградити стандардне профиле оптерећења крајњих купаца, у складу са прописима,
- ј) водити регистар балансних група,

- к) очитавати бројила електричне енергије корисника система, те податке у вези са мјерењем похрањивати, ажурирати и провјеравати, те доставити ове податке надлежним субјектима у складу са прописима,
- л) увести правила за електронску размјену података на малопродајном тржишту електричне енергије,
- љ) одржавати услужни центар за пружање информација, пријем и рјешавања приговора и жалби, те подршку и савјетовање корисника система,
- м) обезбиједити адекватан начин доставе обавјештења корисницима система,
- н) поступати по приговорима крајњих купаца у складу са одредбама Општих услова,
- њ) на писани захтјев крајњег купца доставити одговор у писаној форми о нивоу квалитета снабдијевања електричном енергијом на његовом мјерном мјесту,
- о) израдити дистрибутивна мрежна правила и доставити их на одобрење Регулаторној комисији, у складу са законом,
- п) накнадити штету крајњем купцу проузроковану неоснованом обуставом испоруке електричне енергије од стране ОДС-а, као и у случају испоруке електричне енергије чији параметри квалитета одступају од стандарда,
- р) пружити информације о захтјеву за прикључење корисника система, са јасним и детаљним прорачуном трошкова прикључења, реалним временским роком за изградњу прикључка и прикључење на дистрибутивни систем,
- с) учинити доступним корисницима система поступке и прописе у вези са прикључењем и коришћењем дистрибутивног система на интернет страници и у услужном центру,
- т) донијети упутство о најекономичнијим начинима коришћења и штедње електричне енергије,
- ћ) на интернет страници објавити поступак промјене снабдјевача и на прикладан начин приказати листу свих снабдјевача електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине и
- у) друге обавезе у складу са прописима.

Члан 10.
(Обавезе снабдјевача)

Снабдјевач је обавезан:

- а) понудити закључивање уговора о снабдијевању електричном енергијом крајњим купцима које намјерава да снабдијева електричном енергијом, без наплате додатних трошкова,
- б) закључити уговор о снабдијевању са крајњим купцем и регулисати коришћење електроенергетског система у име крајњих купаца које снабдијева,
- в) обрачунавати, фактурисати и наплаћивати испоручену електричну енергију, те друге накнаде у складу са прописима и уговором о снабдијевању електричном енергијом,
- г) уредно архивирати и ажурирати податке у вези са обрачуном испоручене електричне енергије, наплатом рачуна или друге податаке који се односе на снабдијевање, у складу са прописима,
- д) на рачуну посебно исказати цијену електричне енергије, трошкове коришћења система и друге накнаде прописане законом, порезе и остале обавезе,
- ђ) платити накнаде за коришћење система и накнаде за нестандартне услуге извршене од стране ОДС-а, у складу са прописима,
- е) испуњавати обавезе из система подстицаја производње електричне енергије из обновљивих извора енергије у складу са прописима,

- ж) водити уредну евиденцију о ограничењима снабдијевања електричном енергијом из које се могу утврдити разлози и трајање ограничења, у складу са прописима,
- з) одржавати интернет страницу, обезбиједити услове за пружање информација, пријема и рјешавања приговора и жалби, те подршку и савјетовање крајњих купаца и обезбиједити бесплатну телефонску линију за ову намјену,
- и) примјењивати правила за електронску размјену података на малопродајном тржишту електричне енергије у складу са прописима,
- ј) обезбиједити адекватан начин доставе обавјештења упућених крајњим купцима,
- к) поступати по приговорима крајњих купаца у складу са одредбама Општих услова,
- л) обезбиједити крајњим купцима електричну енергију и услуге у складу са законом, прописима Регулаторне комисије, техничким прописима и стандардима и закљученим уговорима,
- љ) израдити упутства и обрасце за поступање крајњих купаца у остварењу својих права и обавеза у вези са снабдијевањем електричном енергијом и учинити их доступним купцима на прикладан начин,
- м) на прикладан начин учинити доступним прописе у вези са снабдијевањем купаца електричном енергијом,
- н) накнадити штету крајњем купцу проузроковану неоснованом обуставом испоруке електричне енергије коју је проузроковао својим радњама и
- њ) друге обавезе у складу са прописима којима се уређују облигациони односи, трговина и промет робе и услуга и заштита крајњих купаца.

Члан 11.
(Обавезе крајњег купца)

- (1) Ради регулисања односа са ОДС-ом нови крајњи купац је обавезан:
  - а) поднијети захтјев за издавање електроенергетске сагласности у складу са одредбама Општих услова,
  - б) поднијети захтјев и закључити уговор о прикључењу на дистрибутивни систем.
- (2) Крајњи купац има сљедеће обавезе:
  - а) закључити уговор о снабдијевању са снабдјевачем,
  - б) користити електричну енергију под условима, на начин и за намјене утврђене уговором о снабдијевању електричном енергијом,
  - в) редовно и благовремено плаћати рачуне за испоручену електричну енергију,
  - г) омогућити несметан приступ посједу, прикључку и инсталацијама у објекту овлашћеним лицима ОДС-а у циљу испуњавања законом прописаних надлежности,
  - д) одржавати у исправном стању инсталације и опрему у свом власништву,
  - ђ) накнадити штету коју је проузроковао ОДС-у,
  - е) заштитити мјерне уређаје, који су на његовом посједу, од неовлашћеног приступа,
  - ж) обавјештавати ОДС о неисправностима и уоченим промјенама на прикључку и мјерним уређајима,
  - з) благовремено одјавити коришћење прикључка и пријавити друге промјене у вези са прикључком и
  - и) друге обавезе у складу са прописима.
- (3) Купац-произвођач и активни купац, поред наведених обавеза из става 1. и 2. овог члана имају и додатне обавезе у складу са прописима којима се уређује област обновљивих извора енергије.

**Члан 12.
(Обавезе произвођача)**

Произвођач има обавезу:

- а) прије прикључења новог производног објекта или промјене снаге постојећег производног објекта да поднесе захтјев ОДС-у за издавање електроенергетске сагласности,
- б) поднијети захтјев и закључити уговор о прикључењу на дистрибутивни систем,
- в) закључити уговор о приступу дистрибутивном систему са ОДС-ом,
- г) израдити погонско упутство о раду електране, у договору са ОДС-ом,
- д) омогућити овлашћеним лицима ОДС-а приступ и читање мјерних уређаја,
- ђ) заштитити мјерне уређаје који су на његовом посједу од неовлашћеног приступа,
- е) одржавати електране у исправном стању, обезбјеђивати њихову погонску спремност и сигурно коришћење, укључујући и информациону безбједност, у складу са техничким и другим прописима и стандардима,
- ж) обавјештавати ОДС о евентуалним кваровима на мјерном мјесту или застојима и кваровима на производним јединицама и
- з) друге обавезе у складу са прописима.

**ДИО ТРЕЋИ - УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА
ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ**

ГЛАВА I - ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА САГЛАСНОСТ

**Члан 13.
(Надлежност за издавање електроенергетске сагласности)**

- (1) Електроенергетске и техничке услове за прикључење објеката на дистрибутивни систем, на основу јавног овлашћења утврђеног законом, на одређеном дистрибутивном подручју, утврђује електроенергетском сагласношћу надлежни ОДС.
- (2) Електроенергетски и технички услови за прикључење објеката на дистрибутивни систем, односно електроенергетска сагласност из става 1. овога члана доноси се у форми рјешења.
- (3) Електроенергетски и технички услови прикључења објекта на систем, утврђени у електроенергетској сагласности су обавезујући за корисника система и ОДС.

**Члан 14.
(Обавеза прибављања електроенергетске сагласности)**

- (1) Електроенергетска сагласност се прибавља за сваки нови објекат који се први пут прикључује на дистрибутивну мрежу.
- (2) Уколико објекат има више мјерних мјеста, власник објекта или инвеститор може прибавити једну електроенергетску сагласност која садржи податке о прикључној снази и друге потребне податке за свако појединачно мјерно мјесто.

- (3) Електроенергетска сагласност се прибавља и у сљедећим случајевима:
  - а) промјене прикључне снаге,
  - б) промјене елемената прикључка,
  - в) промјене техничких карактеристика уређаја крајњег купца који имају изражен повратни утицај на дистрибутивни систем,
  - г) обједињавања више мјерних мјеста у једно мјерно мјесто,
  - д) подјеле мјерног мјеста на већи број мјерних мјеста и
  - ђ) у случају промјене намјене потрошње електричне енергије.
- (4) У случају промјене власништва над објектом остаје на снази издата електроенергетска сагласност за тај објекат.
- (5) Нова електроенергетска сагласност се издаје и за објекат који је у периоду дужем од пет година био искључен са дистрибутивног система.
- (6) ОДС може, на властиту иницијативу, донијети рјешење о измјени електроенергетске сагласности за постојећи објекат, у случају када је због објективних околности неопходно предузети радње на прикључку, а ради побољшања фукционалности дистрибутивног система, али такве измјене не смију бити на штету корисника система.

Члан 15.

(Поступак издавања електроенергетске сагласности)

- (1) Електроенергетска сагласност се издаје на захтјев инвеститора објекта, прије издавања акта којим се одобрава изградња објекта, у складу са прописима.
- (2) Захтјев за издавање електроенергетске сагласности подноси се у писаној форми.
- (3) ОДС одлучује о захтјеву за издавање електроенергетске сагласности по правилима управног поступка, а најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтјева.

Члан 16.

(Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за крајње купце)

- (1) Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за прикључење објекта крајњег купца из категорије домаћинства садржи сљедеће податке о:
  - а) подносиоцу захтјева,
  - б) локацији, врсти и намјени објекта,
  - в) потребној прикључној снази,
  - г) процијењеној годишњој потрошњи електричне енергије,
  - д) захтијеваном начину на који ће се објекат прикључити на дистрибутивни систем (надземни, подземни, једнофазни, трофазни прикључак),
  - ђ) друге техничке податке потребне за издавање електроенергетске сагласности.
- (2) Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за објекте осталих крајњих купаца на ниском напону, поред података из става 1. овог члана, садржи и сљедеће податке о:
  - а) специјалним уређајима или опреми крајњег купца (мотори већих снага, уређаји за пуњење електричних возила, начин пуштања у рад, претварачки уређаји и други уређаји који могу имати негативан повратни утицај на систем),
  - б) предвиђеном режиму коришћења електричне енергије (смјенски рад, сезонски рад, број радних дана у недјељи и слично),
  - в) максималном времену за обнову напајања електричном енергијом након испада (непланираног прекида) прихватљивом за крајњег купца и
  - г) инсталисаној снази потрошача, максималној једновременој снази објекта и резервним изворима напајања.

(3) Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за прикључење на дистрибутивни систем за објекте на средњем напону, поред података из става 1. и 2. овог члана, може садржавати и сљедеће податке:

- а) за процјену повратног утицаја опреме и инсталација у објекту крајњег купца на дистрибутивни систем и
- б) друге информације које се односе на подносиоца захтјева, његове активности, енергетске елементе његових инсталација и трошила, услова рада и сл., тако да се могу одредити потребни елементи за дефинисање и одређивање карактеристика објекта који се прикључује на дистрибутивни систем и обавити комплетна енергетска анализа за одређено примопредајно мјесто.

(4) Уз захтјев се прилажу докази о локацији објекта, подносиоцу захтјева, као и пројекат објекта и доказ о уплати накнаде за издавање електроенергетске сагласности.

Члан 17.

(Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за купце-произвођаче и активне купце)

(1) У случају подношења захтјева за издавање електроенергетске сагласности за објекте купаца-произвођача или активних купаца, поред неопходних података и доказа из члана 16. Општих услова, захтјев садржи и податке о производном објекту који ће производити електричну енергију из обновљивих извора енергије, укључујући и податке о уређајима за складиштење електричне енергије.

(2) ОДС је дужан да омогућити поједностављену процедуру прикључења производних објеката инсталисане снаге до 10,8 kW, укључујући и издавање електроенергетске сагласности за купце-произвођаче и активне купце.

Члан 18.

(Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за произвођаче)

(1) Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за произвођаче за прикључење електране на дистрибутивни систем садржи сљедеће податке о:

- а) подносиоцу захтјева,
- б) локацији и врсти електране,
- в) типу производног погона и врсти примарних извора енергије,
- г) режиму рада електране и називном напонском нивоу електране,
- д) броју и појединачним подацима о агрегатима,
- ђ) укупној номиналној снази и номиналном фактору снаге електране,
- е) предвиђеној годишњој производњи по мјесецима,
- ж) властитом извору напајања,
- з) максималној снази и годишњој потрошњи коју електрана преузима из система,
- и) предвиђеном времену изградње електране,
- ј) предвиђеном времену прикључења на мрежу,
- к) врсти заштите агрегата и припадајућих трансформатора,
- л) основама за прорачун струја кратких спојева на мјесту прикључења и
- љ) остале податке потребне за издавање сагласности.

(2) Уз захтјев се прилаже сљедећа документација:

- а) подаци о подносиоцу захтјева,
- б) докази о локацији објекта, ситуациони план електране са уцртаним објектима,
- в) идејни пројекат електране,

- г) једнополна шема електране и
- д) копија уговора о концесији или други уговор, ако је примјењиво.

Члан 19.

(Садржај електроенергетске сагласности)

(1) Електроенергетска сагласност садржи сљедеће податке и електроенергетске и техничке услове које треба да испуни нови корисник система прије прикључења објекта на дистрибутивни систем и то:

- а) податке о подносиоцу захтјева,
- б) опште податке о објекту за који се издаје електроенергетска сагласност,
- в) електроенергетске и техничке услове:
  - 1) називни напон напајања,
  - 2) прикључну снагу,
  - 3) намјену и категорију потрошње,
  - 4) допуштени фактор снаге ($\cos\varphi$),
  - 5) могућу годишњу потрошњу/производњу,
  - 6) допуштени повратни утицај на мрежу,
  - 7) тип прикључка и мјесто прикључења,
  - 8) технички подаци за мјерна мјеста,
  - 9) врсту заштитних и управљачких уређаја,
  - 10) начин заштите од пренапона и заштитне мјере за човјека,
  - 11) начин управљања потрошњом,
  - 12) начин и услове прикључења властитог извора напајања и услове рада уколико корисник система има потребу за непрекидним напајањем електричном енергијом,
  - 13) вриједност струје земљоспоја и снага кратког споја у мјесту прикључења,
  - 14) обавезу уградње подфреквентне заштите,
  - 15) тип електране,
  - 16) инсталисану снагу електране и број агрегата,
  - 17) функционалне и комуникационе захтјеве за прикључење електране на дистрибутивни систем и
  - 18) друге техничке захтјеве битне за пројектовање и обезбјеђење одговарајуће документације,
- г) начин и услове управљања објектом,
- д) период важења електроенергетске сагласности и услове под којим је корисник система дужан прибавити нову електроенергетску сагласност,
- ђ) информацију о потреби закључења уговора о прикључењу и вријеме када се предвиђа прикључење на систем,
- е) програм обавезних испитивања електроенергетских објеката корисника система прије прикључења и
- ж) друге услове дефинисане стандардима, техничким и другим прописима.

(2) Електроенергетска сагласност за прикључак објекта који има више мјерних мјеста, садржи податке о прикључној снази и друге потребне податке за свако појединачно мјерно мјесто.

(3) Податак из става 1. и 2. овог члана који није примјењив за одређеног корисника система не треба бити садржан у електроенергетској сагласности.

Члан 20.

(Електроенергетска сагласност за привремене објекте и градилишта)

- (1) Електроенергетска сагласност издаје се и за привремене објекте и градилишта.
- (2) Привременим објектима, у смислу става 1. овог члана, сматрају се објекти (уређаји) који користе електричну енергију привремено, али не дуже од 18 мјесеци на једној локацији, као што су покретни циркуси, рингишпили и други уређаји за забаву, покретни киосци сезонског карактера, репортажна телевизијска кола, мјешалице за бетон, камп приколице и слично.
- (3) Под градилиштем, у смислу става 1. овог члана, сматра се објекат у изградњи за који је издата грађевинска дозвола.
- (4) Захтјев за издавање електроенергетске сагласности за прикључење привремених објеката и градилишта на дистрибутивни систем садржи податке како слиједи:
  - а) подносиоцу захтјева,
  - б) адреси, локацији, врсти и намјени објекта,
  - в) периоду трајања прикључења и
  - г) укупно инсталисаној снази трошила.
- (5) Уз захтјев за издавање електроенергетске сагласности доставља се акт на основу кога се врши монтажа или изводе грађевински радови, издат од надлежног органа у складу са прописима.

Члан 21.

(Електроенергетска сагласност за мјеста за пуњење електричних возила)

- (1) Електроенергетска сагласност за мјеста за пуњење електричних возила се издаје посебно, на захтјев инвеститора или у оквиру поступка издавања електроенергетске сагласности за објекат као цјелину, уколико је предвиђено да се мјесто за пуњење електричних возила налази у склопу објекта који се прикључује на дистрибутивни систем.
- (2) Захтјев из става 1. овог члана садржи податке о:
  - а) подносиоцу захтјева,
  - б) адреси, локацији, броју и врсти мјеста за пуњење електричних возила и
  - в) планираној инсталисаној снази.
- (3) Уз захтјев за издавање електроенергетске сагласности прилаже се одобрење надлежног органа за уградњу инфраструктуре за пуњење електричних возила када је прибављање таквог одобрења прописано.

Члан 22.

(Важење електроенергетске сагласности)

- (1) Електроенергетска сагласност се издаје на неодређено вријеме, осим за привремене објекте и градилишта.
- (2) Период важења електроенергетске сагласности, изузетно, се може ограничити ако за то постоје оправдани технички или други разлози, што се утврђује у издатој електроенергетској сагласности, укључујући и могућност продужења ако разлог ограничења буде отклоњен.
- (3) ОДС је обавезан трајно чувати електроенергетску сагласност, у складу са прописима.
- (4) Издава електроенергетска сагласност престаје да важи уколико:
  - а) подносилац захтјева не закључи уговор о прикључењу у року од три године од дана издавања електроенергетске сагласности или
  - б) је објекат корисника система био искључен у непрекидном периоду дужем од пет година.

**Члан 23.
(Стандардни обрасци захтјева)**

- (1) ОДС је дужан израдити стандардне обрасце захтјева за издавање електроенергетске сагласности за поједине електроенергетске објекте.
- (2) Стандардни обрасци морају бити доступни заинтересованим лицима путем интернет странице ОДС-а и услужног центра.
- (3) ОДС је дужан поучити кориснике система о начину подношења и попуњавања захтјева за издавање сагласности и закључења уговора о прикључењу.

**Члан 24.
(Жалба на рјешење о електроенергетској сагласности)**

- (1) Подносилац захтјева може поднијети Регулаторној комисији жалбу на рјешење о електроенергетској сагласности у року од 15 дана од дана пријема рјешења.
- (2) Жалба се подноси путем ОДС-а који је донио рјешење о електроенергетској сагласности и који је дужан по жалби поступити у складу са одредбама Закона о општем управном поступку.
- (3) Регулаторна комисија одлучује о жалби у року од 60 дана од дана пријема жалбе са потребном документацијом.

ГЛАВА II - ПРИКЉУЧАК НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ

**Члан 25.
(Прикључак објекта на дистрибутивни систем)**

- (1) Електроенергетски објекат корисника система повезује се на електродистрибутивни систем путем прикључка.
- (2) Прикључак на електродистрибутивни систем је дио дистрибутивног система и састоји се од прикључног вода и мјерног мјеста.
- (3) Прикључни вод се изводи непрекидним проводником од мјеста прикључења до примопредајног мјерног мјеста.
- (4) Врсте прикључка, у смислу њихове стандардизације и прилагођавања што већем броју корисника система (стандардни прикључак), односно њихове специфичности за поједине кориснике система (нестандардни прикључак), као и различити типови изведбе ових прикључака утврђују се посебним прописима.

**Члан 26.
(Број прикључака на објекту крајњег купца)**

- (1) Један објекат у правилу има један прикључак.
- (2) Објекат са већим бројем мјерних мјеста може се прикључити са више појединачних прикључака или путем групног прикључка са једним прикључним водом.
- (3) Објекат који има обрачунско мјерно мјесто за регистрацију заједничке потрошње електричне енергије на уређајима као што је лифт, стубишно свјетло, антена, хидрофор и

слично, прикључује се путем посебног прикључка или групног прикључка са посебним мјерним мјестом у складу са прописима.

Члан 27.
(Уговор о прикључењу)

- (1) Уговор о прикључењу се закључује на захтјев корисника система коме је издата електроенергетска сагласност.
- (2) ОДС припрема уговор о прикључењу на основу издате електроенергетске сагласности и информише другу страну прије закључења уговора о свим битним елементима уговора, начину плаћања и сл.
- (3) Уговором о прикључењу уређују се изградња прикључка, поступак и рокови прикључења, начин плаћања прописаних накнада и друге појединости у вези са прикључком и прикључењем.
- (4) Уговор о прикључењу садржи:
  - а) податке о уговорним странама и датум закључења уговора,
  - б) назив и локацију објекта који се прикључује на дистрибутивни систем,
  - в) број електроенергетске сагласности и датум издавања,
  - г) услове који се односе на разграничење обавезе ОДС-а и корисника система,
  - д) износ, услове и начин плаћања накнаде за прикључење,
  - ђ) обавезу одржавања прикључка,
  - е) рок изградње прикључка и рок прикључења,
  - ж) међусобно информисање, начин рјешавања спорова и разлоге за раскид уговора,
  - з) остале одредбе усаглашене између уговорних страна.
- (5) Уговором о прикључењу се не могу мијењати услови прикључења утврђени електроенергетском сагласношћу.
- (6) ОДС је дужан израдити типске обрасце уговора о прикључењу и објавити их на својој интернет страници и учинити их доступним у услужном центру.

Члан 28.
(Жалба у вези са условима прикључења на систем)

- (1) На услове понуђеног уговора о прикључењу може се, у складу са законом, поднијети жалба Регулаторној комисији у року од 15 дана од дана пријема понуђеног уговора.
- (2) Жалба се подноси путем ОДС-а.

Члан 29.
(Изградња прикључка)

- (1) ОДС је одговоран за пројектовање прикључка према техничким условима из електроенергетске сагласности и техничким стандардима.
- (2) Пројектно рјешење за изградњу прикључка садржи и спецификацију трошкова пројектовања, материјала и радова на извођењу прикључка.
- (3) ОДС је инвеститор и одговоран је за изградњу прикључка објекта крајњег купца.
- (4) ОДС је обавезан ријешити имовинско - правне односе и прибавити потребну документацију у вези са изградњом прикључка.
- (5) Корисник система који своје објекте намјерава прикључити на дистрибутивни систем дужан је ОДС-у омогућити право службености на дијелу некретнине у свом посједу,

омогућити несметану изградњу и одржавање прикључка и помоћи у рјешавању имовинско-правних односа ако то ОДС од њега затражи.

(6) Изградња нестандардног прикључка регулише се уговором о прикључењу на бази пројектног рјешења и накнаде за прикључење нестандардним прикључком на дистрибутивни систем у складу са прописима.

(7) ОДС може уступити, код изградње прикључка крајњег купца, дио радова (земљани и грађевински радови) другој уговорној страни, чиме се накнада за прикључење умањује за адекватан износ, што се уређује уговором о прикључењу.

(8) Изградњу прикључка објекта произвођача врши ОДС или овлашћени извођач кога одабере инвеститор производног објекта уз сагласност ОДС-а, што се уређује уговором о прикључењу.

(9) Надзор над извођењем, технички пријем, односно коначна провјера усаглашености прикључка са условима из електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу и прикључење објеката на дистрибутивни систем у искључивој су надлежности ОДС-а.

Члан 30.

(Прикључак као дио дистрибутивног система)

(1) Након изградње прикључак постаје основно средство ОДС-а и дио дистрибутивног система.

(2) С циљем одржавања поузданости, континуитета и квалитета снабдијевања, ОДС је дужан да одржава прикључке, те да врши замјену и верификацију мјерних уређаја у складу са техничким и метролошким прописима, те да их уведе у своје пословне евиденције у складу са законом.

Члан 31.

(Рок изградње прикључка)

Рок изградње прикључка објекта је:

- а) за прикључење на нисконапонску мрежу највише 15 дана од дана испуњења обавеза корисника система из уговора о прикључењу,
- б) за прикључење на нисконапонску мрежу када је потребно изградити средњенапонски вод и трафостаницу X/0,4 kV како је наведено у уговору о прикључењу и
- в) за прикључење на средњенапонску мрежу како је наведено у уговору о прикључењу.

Члан 32.

(Прикључење објекта)

(1) Прикључење означава радње којима се прикључак повезује са дистрибутивним системом и електроенергетски објекат корисника система ставља под напон.

(2) ОДС, на захтјев корисника система, изводи прикључење објекта, након што су испуњени следећи услови:

- а) завршена изградња прикључка,
- б) електричне инсталације објекта изведене и спремне за коришћење у складу са техничким прописима и стандардима што се доказује одговарајућом потврдом издатом од стране овлашћеног субјекта,
- в) проведена функционална испитивања производних објеката,
- г) прибављена употребна дозвола (за објекте за које је законом прописана обавеза издавања употребне дозволе) и
- д) закључен уговор о снабдијевању електричном енергијом и приступу систему.

(3) Рок за прикључење објекта на нисконапонску мрежу не може бити дужи од 15 дана од испуњења обавеза из става 2. овог члана.

Члан 33.
(Привремено прикључење објекта)

(1) ОДС може, на захтјев корисника система, привремено прикључити предметни објекат на дистрибутивни систем, ради испитивања објекта.

(2) Уз захтјев за привремено прикључење ради испитивања корисник система доставља изјаву о преузимању одговорности током привременог прикључења објекта, са доказима овлашћених лица да се објекат може привремено прикључити на дистрибутивни систем ради провођења потребних испитивања.

(3) Корисник система уговором регулише преузимање, односно испоруку електричне енергије, као и коришћење дистрибутивног система у току привременог прикључења објекта.

Члан 34.
(Прикључак привремених објеката и градилишта)

(1) Прикључак градилишта се по правилу изводи као дио трајног прикључка објекта крајњег купца или произвођача.

(2) У случају из става 1. овог члана, уговором о прикључењу се утврђује опрема, радови и вриједност прикључка градилишта који ће се користити као дио прикључка трајног објекта, у сврху обрачуна накнаде за прикључење трајног објекта.

(3) ОДС је дужан искључити са мреже прикључак градилишта и привременог објекта који се не користи за намјену за коју је изграђен.

(4) У случају да се прикључак градилишта не изводи као дио трајног прикључка објекта и у случају прикључења привремених објеката ОДС задржава право да изграђени привремени прикључак, након што престане потреба за његовим коришћењем, демонтира под условима и на начин који се дефинишу уговором о прикључењу.

Члан 35.
(Декларација о прикључку)

(1) Након прикључења објекта корисника система ОДС израђује декларацију о прикључку која садржи податке о карактеристикама изведеног прикључка које се односе на:

- а) тип прикључка,
- б) прикључну снагу,
- в) мјесто прикључења,
- г) тачку напајања,
- д) идентификацију мјерног мјеста,
- ђ) главне осигураче или ограничаваче снаге (струје),
- е) категорију потрошње и тарифну групу купаца,
- ж) оспособљеност за даљинску комуникацију и управљање,
- з) друге податке значајне за идентификацију прикључка, укључујући све измјене на прикључку.

(2) ОДС доставља кориснику система декларацију о прикључку из става 1. овог члана за свако мјерно мјесто.

**Члан 36.
(Прикључна снага)**

- (1) Крајњем купцу из категорије потрошње домаћинства може се одобрити максимална прикључна снага која одговара јачини струје главних осигурача од 63А.
- (2) ОДС крајњем купцу из става 1. овог члана одобрену прикључну снагу лимитира одговарајућом називном струјом главних осигурача или подешавањем струје уређаја за ограничење оптерећења.
- (3) Код крајњег купца из категорије остала потрошња на ниском напону којима је одобрен трофазни прикључак са прикључном снагом већом од 43,5 kW, обавезна је уградња опреме за мјерење вршне снаге.
- (4) Изузетно, ОДС може привремено ограничити вриједност прикључне снаге на мању од захтијеване, уколико за то постоје оправдани разлози у систему.
- (5) ОДС може, у случају из става 4. овог члана, ограничити вриједност прикључне снаге крајњем купцу из категорије домаћинства на вриједност не мању од оне која одговара јачини струје главних осигурача:
  - а) 25 А за једнофазни прикључак,
  - б) 20 А за трофазни прикључак.
- (6) У случају из става 4. овог члана, ОДС је дужан донијети временски план за отклањање ограничења, обавијестити крајњег купца о плану и отклонити ограничења у систему у планираном року.

**Члан 37.
(Накнада за прикључење)**

- (1) За прикључење новог објекта на дистрибутивни систем и повећање прикључне снаге постојећег објекта инвеститор је дужан платити ОДС-у накнаду за прикључење на дистрибутивни систем утврђену у складу са прописима.
- (2) Накнада за прикључење обухвата:
  - а) накнаду за изградњу прикључка, укључујући и опремање мјерног мјеста мјерним уређајима и
  - б) накнаду за обезбјеђење услова за прикључење кроз повећање капацитета дистрибутивног система.
- (3) Накнада за изградњу прикључка објекта крајњег купца нормира се према врсти и типу прикључка, напонском нивоу на мјесту прикључења, локације, прикључне снаге објекта крајњег купца и броја мјерних мјеста у објекту крајњег купца.
- (4) Накнада за обезбјеђење услова за прикључење објекта крајњег купца утврђује се у висини дијела трошкова повећања капацитета дистрибутивног система и нормира се по јединици прикључне снаге објекта крајњег купца.
- (5) Накнада за изградњу прикључка објекта произвођача утврђује се у висини стварних трошкова изградње прикључка до мјеста прикључења на дистрибутивни систем.
- (6) Накнада за обезбјеђење услова за прикључење објекта произвођача утврђује се у висини стварних трошкова измјена на постојећој мрежи којима се стварају предуслови за прикључење објекта произвођача.
- (7) Код прикључења привремених објеката и градилишта не обрачунава се дио накнаде за прикључење који се односи на обезбјеђење услова за прикључење.
- (8) ОДС није обавезан започети радове на изградњи прикључка, уколико није измирена прописана накнада за прикључење.

ДИО ЧЕТВРТИ – ПРИСТУП И КОРИШЋЕЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

ГЛАВА I – УГОВОРИ

Члан 38. (Уређење односа)

Односи између ОДС-а, снабдјевача и крајњег купца или произвођача на малопродајном тржишту електричне енергије уређују се уговорима, како слиједи:

- а) уговором о снабдијевању који закључују снабдјевач и крајњи купац,
- б) уговором о приступу дистрибутивном систему који закључују ОДС и снабдјевач у име крајњег купца ради регулисања коришћења дистрибутивног система,
- в) уговором о приступу дистрибутивном систему који закључују ОДС и произвођач ради коришћења дистрибутивног система и
- г) по потреби и друге уговоре у складу са прописима.

Члан 39. (Обрасци уговора)

(1) ОДС је дужан израдити типске обрасце уговора о приступу систему који се закључује са снабдјевачем и уговора о приступу систему који се закључује са произвођачем електричне енергије.

(2) Снабдјевач је дужан израдити типске обрасце уговоре о снабдијевању електричном енергијом.

(3) Обрасци ових уговора морају бити доступни путем интернет странице и услужног центра.

ГЛАВА II – ПРИСТУП И КОРИШЋЕЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА

Члан 40. (Услови приступа и коришћења дистрибутивног система)

(1) ОДС обезбјеђује испоруку електричне енергије крајњим купцима и преузимање електричне енергије од произвођача чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем.

(2) ОДС је дужан омогућити приступ дистрибутивном систему корисницима система по регулисаним цијенама на транспарентан и недискриминаторан начин, у складу са законом, Општим условима, техничким прописима и стандардима.

(3) ОДС може одбити приступ дистрибутивном систему због ограничених капацитета, погонских сметњи или преоптерећености система и због угрожености рада система.

(4) Корисник система коме је одбијен приступ може поднијети жалбу Регулаторној комисији у року од 15 дана од дана пријема рјешења ОДС-а.

(5) Жалба се подноси путем ОДС-а који је дужан по жалби поступити у складу са одредбама Закона о општем управном поступку.

(6) ОДС је обавезан закључити уговор о приступу систему уколико нема ограничења из става 3. овог члана.

(7) Приступ и коришћење дистрибутивног система за крајњег купца регулише његов снабдијевач, на основу овлашћења из закљученог уговора о снабдијевању.

Члан 41.

(Уговор о приступу дистрибутивном систему између ОДС-а и снабдијевача)

(1) Уговором о приступу регулишу се услови коришћења дистрибутивног система и плаћање накнаде за коришћење дистрибутивног система.

(2) ОДС закључује уговор о приступу систему са снабдијевачем, којим се регулише плаћање накнаде за коришћење дистрибутивног система за све крајње купце са којима је снабдијевач закључио уговор о снабдијевању.

(3) Уговор о приступу дистрибутивном систему ОДС закључује на захтјев снабдијевача.

(4) Уговор о приступу дистрибутивном систему садржи:

а) податке о уговорним странама,

б) предмет уговора,

в) начин обрачуна и плаћања накнаде за коришћење система, који укључује и:

1) податке о категоријама потрошње и тарифним групама корисника дистрибутивног система,

2) обрачунски период и одредбе о каматама,

3) инструменте обезбјеђења плаћања,

4) податке о мјерењу електричне енергије, укључујући и списак примопредајних мјерних мјеста са идентификацијом сваког мјерног мјеста,

5) начин прикупљања, провјере и доставе мјерних и обрачунских података,

6) период ажурирања података о корисницима система.

г) услове коришћења дистрибутивног система, који укључују и:

1) услове у вези са квалитетом снабдијевања електричном енергијом,

2) податке о уређењу балансне одговорности,

3) ниво допуштеног повратног утицаја објеката на дистрибутивни систем,

4) разлоге због којих ОДС може ограничити приступ дистрибутивном систему и ограничити и обуставити испоруку електричне енергије.

д) остале одредбе:

1) обавеза примјене правила за електронску размјену података,

2) начин извјештавања, повјерљивост одређених података добијених непосредно или посредно током реализације уговора,

3) упутства о подношењу приговора и рјешавању спорова,

4) одговорност за причињену штету,

5) период важења уговора,

- б) престанак уговора и отказни рок, те друге елементе који уговорне стране одреде.

Члан 42.

(Уговор о приступу дистрибутивном систему између ОДС-а и произвођача)

(1) Уговором о приступу дистрибутивном систему између произвођача и ОДС регулишу се услови коришћења дистрибутивног система и паралеленог рада електране са дистрибутивним системом.

(2) Уговор о приступу дистрибутивном систему закључује на захтјев произвођача и садржи, поред општих елемената утврђених законом којим се уређују облигациони односи и следеће елементе:

- а) основне податке о електрани,
- б) локацију примопредајног мјерног мјеста,
- в) планирану годишњу производњу и потрошњу електричне енергије,
- г) мјерење електричне енергије,
- д) читање мјерних уређаја,
- ђ) квалитет напона и допуштени повратни утицај на дистрибутивни систем,
- е) услови синхронизације електране на дистрибутивни систем,
- ж) управљање производњом активне снаге,
- з) регулација напона и управљање производњом реактивне снаге,
- и) искључење електране и прекиди у дистрибутивном систему,
- ј) заштитни уређаји,
- к) даљинско управљање и сигнализација,
- л) обрачун накнаде за коришћење дистрибутивне мреже (уколико се врши обрачун накнаде за коришћење дистрибутивне мреже за електричну енергију коју електрана предаје у дистрибутивни систем, у складу са прописима),
- љ) те друге елементе који уговорне стране одреде.

Члан 43.

(Престанак важења уговора о приступу)

Уговор о приступу дистрибутивном систему престаје у случају:

- а) престанка правног субјективитета снабдјевача,
- б) споразума између уговорних страна,
- в) отказа уговора,
- г) раскида уговора,
- д) истека рока на који је уговор закључен,
- ђ) наступања околности за престанак уговора прописаних законом.

ГЛАВА III - СНАБДИЈЕВАЊЕ

Члан 44.

(Обављање дјелатности снабдијевања)

(1) Снабдијевање крајњих купаца електричном енергијом у Републици Српској може да обавља електроенергетски субјект који има дозволу за обављање дјелатности снабдијевања и

трговине електричном енергијом издату од Регулаторне комисије или одговарајућу дозволу за снабдијевање електричном енергијом издату од других надлежних регулаторних тијела у Босни и Херцеговини.

(2) Крајњи купци електричне енергије имају право да слободно изаберу свог снабдјевача на тржишту електричне енергије.

Члан 45. (Јавно снабдијевање)

(1) Јавно снабдијевање је снабдијевање које обавља снабдјевач који је посебном одлуком Владе Републике Српске изабран да обавља универзалну услугу као јавну услугу снабдијевања.

(2) Универзална услуга из става 1. овог члана обавља се као јавна услуга снабдијевања према регулисаним условима оним купцима који имају право на јавно снабдијевање и који слободно изаберу или по аутоматизму користе такав начин снабдијевања.

(3) Крајњи купац из категорије потрошње домаћинства или мали купац, ако не изабере другог снабдјевача или остане без снабдјевача, има право на јавно снабдијевање, о чему закључује уговор са јавним снабдјевачем.

(4) Уговор о снабдијевању између јавног снабдјевача и крајњег купца је уговор о потпуном снабдијевању.

(5) Крајњи купац из става 3. овог члана, који остане без снабдјевача због раскида уговора ради неизвршавања обавезе плаћања испоручене електричне енергије стиче право на јавно снабдијевање:

- а) након измирења обавеза или уговарања начина измирења обавеза са претходним снабдјевачем на неки други начин (споразум о измирењу дуга, репрограм уз одређене гаранције и слично) о чему је претходни снабдјевач дужан обавијестити ОДС или
- б) до доношења коначне одлуке надлежног органа у случају да је покренут спор због оспоравања оправданости дуга.

Члан 46. (Резервно снабдијевање)

(1) Крајњи купац из Републике Српске, осим малих купца и купца из категорије домаћинства, који се снабдијева на отвореном тржишту има право на резервно снабдијевање електричном енергијом код резервног снабдјевача, у случају:

- а) стечаја или ликвидације снабдјевача који их је до тада снабдијевао и
- б) престанка важења дозволе снабдјевачу који их је до тада снабдијевао.

(2) Резервно снабдијевање обавља снабдјевач који је посебном одлуком Владе Републике Српске, у складу са законом, изабран да обавља услугу резервног снабдијевања.

(3) Резервно снабдијевање остварује се по аутоматизму, без подношења посебног захтјева и може трајати најдуже до 60 дана.

(4) Резервни снабдјевач снабдијева крајњег купца по уговору о потпуном снабдијевању и дужан је да уговор достави, у писаној форми, крајњем купцу у року од осам дана од дана почетка резервног снабдијевања.

Члан 47.

(Закључивање уговора о снабдијевању)

- (1) Крајњи купац и снабдјевач закључују уговор о снабдијевању електричном енергијом.
- (2) Уговором о снабдијевању уређују се права и обавезе између снабдјевача и крајњег купца електричне енергије.
- (3) Крајњи купац који има више примопредајних мјерних мјеста, може за свако мјерно мјесто закључити посебан уговор о снабдијевању или може за више мјерних мјеста закључити један уговор о снабдијевању са идентификацијом сваког примопредајног мјерног мјеста.
- (4) Крајњи купац, изузев купаца који имају право на јавно снабдијевање, може истовремено закључити уговоре о снабдијевању електричном енергијом са унапријед одређеном количином електричне енергије са више снабдјевача који се односе на исто примопредајно мјерно мјесто, с тим да један од снабдјевача преузме балансну одговорност за мјерно мјесто крајњег купца.
- (5) Уговор о снабдијевању у име заједнице етажних власника или сувласника, на једном мјерном мјесту заједничке потрошње, закључује лице овлашћено од заједнице или осталих сувласника.
- (6) У случају закључења уговора о снабдијевању електричном енергијом са купцем-произвођачем, поред одредби овог члана уговор садржи и одредбе које се односе на преузимање више произведене електричне енергије у складу са прописима.
- (7) Снабдјевач је обавезан да крајње купце благовремено обавијести о промијени цијена и других услова снабдијевања, а најкасније 15 дана прије промјене.

Члан 48.

(Садржај уговора о снабдијевању)

Уговор о снабдијевању између снабдјевача и крајњег купца обавезно садржи:

- а) податке о уговорним странама,
- б) предмет уговора,
- в) податак о прикључној снази,
- г) податке о примопредајном мјерном мјесту,
- д) количину електричне енергије и снагу,
- ђ) адресу доставе рачуна,
- е) услове у вези квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- ж) тарифне ставове за коришћење дистрибутивног система за одговарајућу категорију потрошње и тарифну групу којој корисник дистрибутивног система припада, у складу са прописима,
- з) јединичне цијене електричне енергије,
- и) начин обрачуна и услове плаћања,
- ј) одредбе у вези са начином обрачуна у случају купца-произвођача или активног купца,
- к) одредбе о каматама,
- л) период важења уговора,
- љ) права и обавезе уговорних страна, нарочито у вези са промјеном адресе, односно пријавом и одјавом мјерног мјеста, разлогом и роком обуставе испоруке електричне енергије, приговором на рачун за електричну енергију и корекцијом обрачуна,
- м) одговорност за неизвршавање, односно неуредно извршавање обавеза из уговора,
- н) информисање које се односи на права купаца,
- њ) начин рјешавања приговора крајњих купаца поднесених снабдјевачу и ОДС-у,
- о) упуту о рјешавању спорова, пред надлежним институцијама,

- п) бесплатан број телефона и контакт адресу снабдјевача и ОДС-а,
- р) начин промјене цијена електричне енергије, те начин на који је снабдјевач дужан информисати крајњег купца у случају промјене цијена,
- с) одредбу којом се прописује да се за питања која нису регулисана уговором примјењују одредбе Општих услова, које ће снабдјевач учинити доступним крајњем купцу прије закључења уговора,
- т) разлоге за престанак уговора и отказни рок и
- ћ) друге елементе у зависности од специфичности и врсте услуга које пружа снабдјевач.

Члан 49.

(Престанак важења уговора о снабдијевању)

- (1) Уговор о снабдијевању престаје у случају:
  - а) промјене власништва над објектом крајњег купца,
  - б) смрти крајњег купца, односно престанка правног лица у својству крајњег купца,
  - в) споразума између уговорних страна,
  - г) отказа уговора,
  - д) истека рока на који је уговор закључен и
  - ђ) у случају наступања околности за престанак уговора прописаних законом.
- (2) Наступањем промјене у власништву над објектом претходни власник је дужан обавијестити снабдјевача уз поштовање отказног рока наведеног у закљученом уговору о снабдијевању и измирити обавезе настале до предаје објекта у посјед.
- (3) У случају промјене власништва над објектом, читање бројила врши се на дан назначен у захтјеву крајњег купца, уколико је захтјев поднесен најкасније три дана прије дана читања назначеног у захтјеву.
- (4) ОДС, поред читања бројила из става 3. овог члана, том приликом врши и контролу мјерног мјеста и прикључка, о чему се сачињава записник.
- (5) Крајњи купац који је предао објекат, дужан је платити обрачунати износ за испоручену електричну енергију, на основу података о читању бројила из става 3. овога члана.
- (6) Нови власник објекта дужан је закључити уговор о снабдијевању прије уласка у посјед, односно прије почетка коришћења електричне енергије у том објекту и дужан је плаћати преузету електричну енергију у будућим периодима од читања из става 3. овога члана.
- (7) У случају промјене власништва над објектом, при чему није испоштована процедура наведена у ставовима 2. до 6. овог члана, за разграничење обавеза за преузету електричну енергију могу се користити одредбе купопродајног уговора, у случају да је стање бројила садржано као уговорна одредба, у супротном нови купац је дужан измирити све затечене обавезе.
- (8) Лице у посједу објекта дужно је обавијестити снабдјевача о наступању околности из става 1. тачка б. овог члана, у року од 30 дана од дана настанка околности, а до утврђивања насљедника, односно правног сљедбеника, снабдјевач је дужан наставити снабдијевање објекта крајњег купца, уколико лице у посједу објекта уредно измирује затечене и текуће обавезе у складу са уговором о снабдијевању.
- (9) Снабдјевач може захтијевати од лица које се налази у посједу објекта да закључи нови уговор о снабдијевању на одређено вријеме, до утврђивања насљедника/правног сљедбеника.
- (10) Насљедник, односно правни сљедбеник је дужан да закључи нови уговор о снабдијевању и регулише затечене обавезе, најкасније 30 дана од дана утврђивања насљедника/правног сљедбеника.

(11) Када се не закључи уговор у року наведеном у ставу 10. овог члана, или ако наследник/правни слѣдбеник не прихвата обавезе претходника, снабдјевач може да захтијева од ОДС-а искључење објекта крајњег купца са дистрибутивног система.

(12) Снабдјевач може једнострано отказати уговор о снабдијевању само уколико крајњи купац не поштује одредбе закљученог уговора, након опомене крајњем купцу у писаној форми, уз поштовање отказног рока.

(13) Крајњи купац може једнострано отказати уговор о снабдијевању, о чему обавјештава снабдјевача у писаној форми, уз поштовање отказног рока, те је дужан да измири обавезу за испоручену електричну енергију до истека отказног рока.

(14) Отказни рок за уговор о снабдијевању је 30 дана, рачунајући од дана обавјештавања друге уговорне стране, уколико у уговору није одређен други рок.

Члан 50.

(Уступање уговора о снабдијевању)

(1) Крајњи купац може захтијевати уступање његовог уговора о снабдијевању другом лицу на одређено вријеме.

(2) Снабдјевач може на такав уговор дати пристанак и спровести га под условима:

- а) да уступилац уговора подмири све новчане обавезе настале до дана уступања уговора,
- б) да крајњи купац који уступа уговор и прималац уговора доставе овјерену изјаву о солидарном подмирењу будућих новчаних обавеза.

(3) Промјена одредби из уговора о снабдијевању из става 1. овог члана, могућа је искључиво уз одобрење снабдјевача и сагласност воља уступиоца и примаоца уговора.

(4) Уступилац и прималац уговора су дужни обавијестити снабдјевача о раскиду уговора о уступању у року од три дана од дана раскида, те подмирити настале новчане обавезе.

Члан 51.

(Снабдијевање електричном енергијом јавних мјеста за пуњење електричних возила)

(1) Услуге пуњења електричних возила могу пружати снабдјевачи крајњих купаца или власници јавних мјеста или лица која управљају јавним мјестима.

(2) Власници јавних мјеста или лица која управљају јавним мјестима из става 1. овог члана нису у обавези да прибаве дозволу за обављање дјелатности снабдијевања и трговине електричном енергијом, али закључују уговор о снабдијевању/набавци електричне енергије за потребе пуњења електричних возила и регулишу коришћење дистрибутивног система.

(3) Пружаоци услуга пуњења електричних возила дужни су да поднесу захтјев за евидентирање Регулаторној комисије и достављају податке и информације који су јој потребни за обављање послова из њене надлежности.

(4) Уз захтјев из става 3. овог члана достављају се подаци о регистрацији пословног субјекта и подаци о мјестима за пуњење електричних возила.

ГЛАВА IV – СИГУРНОСТ И КВАЛИТЕТ СНАБДИЈЕВАЊА

Члан 52. (Сигурност снабдијевања)

ОДС и снабдјевач обезбјеђују сигурност снабдијевања купаца електричном енергијом, што подразумијева:

- а) набавку, односно производњу електричне енергије из производних капацитета и од других снабдјевача са таквим ризиком расположивости те енергије који, у свим нормалним условима, изузев ванредних околности, подразумијева снабдијевање купаца електричном енергијом у уговореним/потребним количинама,
- б) обезбјеђење развоја и одржавање адекватног дистрибутивног система у складу са потребама произвођача и крајњих купаца за снабдијевањем електричном енергијом и
- в) оперативну сигурност, у смислу обезбјеђења таквог уклопног стања дистрибутивног система које обезбјеђује разумну резерву у случају нерасположивости појединих елемената система.

Члан 53. (Квалитет снабдијевања)

(1) ОДС и снабдјевач су дужни обезбједити квалитет снабдијевања електричном енергијом, који обухвата:

- а) континуитет испоруке електричне енергије,
- б) квалитет напона у дистрибутивном систему,
- в) квалитет комерцијалне услуге.

(2) Стандард за квалитет напона напајања представља номинални напонски ниво у тачки напајања и дозвољено одступање од номиналних вриједности, номиналне вриједности фреквенције и дозвољено одступање, те друге карактеристике напона (таласни облик, симетричност фазних вриједности и сл.), са прописаним дозвољеним одступањима.

(2) Квалитет снабдијевања електричном енергијом се детаљније уређује посебним актом који доноси Регулаторна комисија у складу са законом.

Члан 54. (Напонски нивои и одступање од номиналног напона)

(1) Номинални напонски нивои дистрибутивне електроенергетске мреже за наизмјеничну струју номиналне фреквенције 50 Hz (Херца) су у складу са стандардним напонским нивоима дефинисаним стандардом BAS EN 60038.

(2) Одступања напона од номиналних вриједности у тачки напајања су у складу са стандардом BAS EN 50160.

Члан 55. (Номинална фреквенција)

(1) Номинална фреквенција наизмјеничне струје електроенергетске мреже у Републици Српској је 50 Hz (Херца).

(2) Максимално одступање фреквенције од номиналне вриједности код нормалних погонских и техничких услова и одступање фреквенције у случају озбиљнијих поремећаја у раду електроенергетског система прописано је мрежним правилима.

Члан 56.
(Посебни услови испоруке)

(1) У случају када се врши дистрибуција електричне енергије крајњим купцима у удаљеним сеоским подручјима, са дугим водовима, и преко старијих објеката система незадовољавајућих техничких карактеристика одступања напона могу бити привремено већа од дозвољених одступања.

(2) У случају наведеном у ставу 1. овог члана, ОДС је дужан да планира санацију и реконструкцију тог дијела дистрибутивног система и друге потребне активности и у најкраћем могућем року обезбиједи прописани квалитет напона напајања.

(3) Уколико због ванредних околности и непредвиђених догађаја у дистрибутивном систему, ОДС није у могућности да одржи напонско стање електроенергетске мреже у прописаним границама, чак и након предузимања потребних мјера, дозвољена су већа одступања напона од прописаних.

(4) По настанку околности из става 3. овог члана, ОДС је дужан информисати крајње купце и њихове снабдијеваче о насталим околностима и процијењеном времену трајања поремећаја.

(5) Крајњи купац који има потребу за непрекидним напајањем електричном енергијом о сопственом трошку осигурава резервни извор напајања са пратећом опремом.

(6) ОДС прописује техничке услове рада извора резервног напајања електричном енергијом из става 5. овог члана.

Члан 57.
(Мјерење квалитета напона)

(1) ОДС је обавезан да системски врши праћење квалитета напона у дистрибутивној мрежи.

(2) ОДС је дужан, без одлагања, поступити по приговору корисника система у писаној форми и провјерити квалитет напона у тачки напајања и о резултатима мјерења обавијестити корисника система.

(3) Обавјештење о квалитету напона садржи податке о:

- а) периоду праћења квалитета напона,
- б) мјерној опреми која се користи,
- в) измјереним вриједностима квалитета напона,
- г) анализи измјерених вриједности квалитета напона у односу на дозвољене,
- д) узроку већих одступања квалитета напона од прописаних.

(4) Мјерење квалитета напона напајања се врши у складу са стандардом BAS EN 61000-4-30.

(5) Ако се утврди да је захтјев био основан, ОДС је дужан да планира санацију и реконструкцију тог дијела дистрибутивног система и друге потребне активности, те у најкраћем могућем року обезбиједи прописани квалитет напона напајања.

Члан 58.

(Прекомјерно преузета реактивна енергија)

- (1) Прекомјерно преузета реактивна енергија је позитивна разлика између измјерене реактивне енергије и енергије која одговара фактору снаге $\cos\varphi = 0.95$ индуктивно.
- (2) Крајњи купац чији потрошачи и уређаји преузимају из система прекомјерну реактивну енергију, дужан је смањити потрошњу реактивне енергије или извршити уградњу уређаја за компензацију реактивне енергије у циљу смањења преузимања реактивне енергије, према техничким условима ОДС-а и условима из електроенергетске сагласности.
- (3) Ако крајњи купац не смањи потрошњу реактивне енергије у складу са одобреним фактором снаге, ОДС га упозорава и утврђује рок за предузимање одговарајућих мјера за смањење преузимања реактивне енергије, укључујући и уградњу одговарајуће опреме за компензацију реактивне енергије.
- (4) Уколико крајњи купац не поступи у складу са упозорењем из става 3. овог члана, ОДС може искључити објекат крајњег купца у циљу побољшања услова у систему и поновно га укључити након отклањања разлога због којих је искључење извршено.
- (5) Уколико се крајњем купцу обрачунава потрошња реактивне електричне енергије у складу са периодичним мјерењем фактора снаге ($\cos \varphi$), купац може захтијевати провјеру мјерења о свом трошку.

Члан 59.

(Околности које искључују одговорност ОДС-а за прекиде у испоруци електричне енергије)

- (1) ОДС није одговоран за прекиде у испоруци електричне енергије у сљедећим случајевима:
  - а) када је прекид испоруке предвиђен планским документом и када је најављен у складу са прописима,
  - б) када је прекид испоруке настао услјед прекида у испоруци у преносном систему,
  - в) у случају редуције оптерећења због несташице електричне енергије,
  - г) у случају подфреквентног растерећења система,
  - д) када је прекид испоруке узрокован дјеловањем корисника система,
  - ђ) када је прекид испоруке узрокован дјеловањем трећих лица,
  - е) у случају кратког споја изазваног контактом животиње са дијеловима под напоном,
  - ж) када је прекид испоруке проузрокован догађајима, околностима или појавама које доводе до прекида испоруке, као што су:
    - 1) елементарне непогоде хидрометеоролошког или геолошког поријекла узроковане дјеловањем природних сила, као што су земљотрес, пожар, поплаве, лавине, клизишта, одрони, атмосферска пражњења, олујни вјетар, прекомјерни лед и снијег, велики мразеви и
    - 2) друштвене појаве, као што су налози надлежних органа, рат, тероризам и сл. и
  - з) други случајеви када је прекид испоруке настао у дистрибутивном систему, који је био у редовном погонском стању, предвиђеном техничким прописима и техничком документацијом.
- (2) ОДС је дужан без одлагања отклонити узроке прекида у испоруци електричне енергије у дистрибутивном систему.
- (3) ОДС је дужан водити уредну и прецизну евиденцију прекида из става 1. овога члана, систематизовану према узроку који је довео до прекида испоруке.

ДИО ПЕТИ – МЈЕРЕЊЕ, ОЧИТАЊЕ, ОБРАЧУН И НАПЛАТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ГЛАВА I – МЈЕРЕЊЕ И ОЧИТАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 60. (Мјерно мјесто)

- (1) Мјерно мјесто је мјесто на којем се мјерним уређајима мјери електрична енергија или снага коју корисник система преузима или испоручује у систем, или је користи за властите потребе или за друге намјене.
- (2) На мјерном мјесту се, одговарајућим мјерним уређајем, мјери:
  - а) испоручена и преузета електрична енергија и снага,
  - б) произведена електрична енергија на генератору,
  - в) утрошена електрична енергија за властиту потрошњу искључиво за потребе рада производног постројења или
  - г) утрошена електрична енергија за сопствене потребе и за друге намјене.
- (3) Примопредајно мјерно мјесто је мјесто мјерења и мјесто испоруке електричне енергије између ОДС-а и корисника система и уједно мјесто разграничења основних средстава ОДС-а и корисника система и мјесто разграничења одговорности за испоручену, односно преузету електричну енергију.
- (4) ОДС додјељује идентификациони број сваком примопредајном мјерном мјесту у складу са прописима.
- (5) ОДС је обавезан приликом изградње прикључка да води рачуна о локацији мјерног мјеста на начин који ће му обезбиједити несметан приступ ради читавања и одржавања.
- (6) Мјерно мјесто за крајње купце из категорије домаћинства, односно индивидуална стамбена изградња, за нове или реконструисане прикључке се лоцира са спољне стране објекта или на граници посједа, уколико је то урбанистички и амбијентално дозвољено.
- (7) Уколико се мјерно мјесто измјести на јавну површину, ОДС је дужан да обезбиједи приватност података са мјерног уређаја и да заштити опрему и мјерни уређај од неовлашћеног приступа.
- (8) У стамбеним зградама мјерна мјеста се по правилу смјештају у оквиру заједничких просторија.
- (9) ОДС је дужан о свом трошку уз претходно обавјештење крајњег купца постепено измјестити преостала мјерна мјеста постојећих крајњих купаца која се налазе унутар објекта, на начин који ће обезбиједити разграничење одговорности између ОДС-а и крајњег купца и испуњење услова из става 5. и 6. овога члана.
- (10) Крајњи купац је дужан омогућити ОДС-у приступ инсталацијама објекта ради извођења потребних радова у циљу измјештања мјерног мјеста.
- (11) ОДС има обавезу да крајњем купцу, на његов захтјев, омогући информацију о потрошњи електричне енергије на дневном нивоу или омогући визуелни увид у стање потрошње на мјерном уређају, те обезбиједи квалитетну информацију о терминима за коришћење електричне енергије по вишим и нижим сезонским/дневним тарифним ставовима.

Члан 61.
(Мјерна опрема)

- (1) ОДС прописује техничке услове којим, између осталог, дефинише и одређује врсту, тип, класу тачности, потребан број и мјерни опсег мјерних уређаја, као и мјесто и начин њихове уградње на начин да се обезбиједи типизација мјерних мјеста у оквиру типизације прикључка, а све у складу са дистрибутивним мрежним правилима, Општим условима, техничким стандардима и нормама квалитета.
- (2) На мјерном мјесту корисника система мјерну опрему могу чинити:
  - а) бројила електричне енергије,
  - б) напонски и струјни мјерни трансформатори,
  - в) регистратор снаге,
  - г) уређаји за управљање тарифама,
  - д) уређаји за даљинску комуникацију,
  - ђ) уређаји за ограничавање снаге-струје и
  - е) уређаји за похрањивање података.
- (3) Мјерни уређај се одређује у зависности од напонског нивоа, категорије потрошње и тарифне групе којој крајњи купац припада, те снаге и обима потрошње електричне енергије и других техничких услова.
- (4) Код изградње прикључка нових корисника система обавезна је уградња напредних мјерних уређаја.
- (5) У новоизграђеним трансформаторским станицама X/0,4 kV обавезна је уградња напредног мјерног уређаја који садржи бројило активне и реактивне енергије, као и регистратор вршне снаге и регистрацију која омогућава праћење квалитета напона нападања и континуитета у испоруци електричне енергије.

Члан 62.
(Класа тачности мјерних трансформатора)

- (1) Струјни мјерни трансформатори са једним или више секундарних језгра, са одговарајућим намотајима, морају имати карактеристике у складу са стандардом BAS IEC 60044-1.
- (2) Напонски мјерни трансформатори морају имати карактеристике у складу са стандардом BAS IEC 60044-2.
- (3) Класа тачности мјерних трансформатора за мјерење количине електричне енергије до 24 милиона киловат часова (kWh) годишње, на једном мјерном слогу, мора бити 0,5, а за мјерење електричне енергије изнад ове количине мора бити 0,2 или класа 0,5, ако се ОДС и крајњи купац о томе договоре.
- (4) Ако је на мјесту мјерења у периоду од 200 часова мјесечно активно оптерећење мање од 10% номиналне примарне струје струјног мјерног трансформатора, потребно је примјенити струјне мјерне трансформаторе са проширеним мјерним опсегом.

Члан 63.
(Класе тачности бројила електричне енергије)

- (1) Електронска (статичка) бројила за мјерење активне енергије морају задовољити услове стандарда BAS EN 62053-22 (класа 0,2s и 0,5s) и BAS EN 62053-21 (класа 1,0 и 2,0), односно услове стандарда BAS EN 50470-1 (општи захтјеви - статичка бројила активне енергије назначених класа тачности А, В и С) и BAS EN 50470-3 (посебни захтјеви - статичка бројила

активне енергије назначених класа тачности А, В и С), а индукциона (електромеханичка) бројила за мјерење активне енергије морају задовољити услове стандарда BAS EN 62053-11 (класа 0,5, 1,0 и 2,0).

(2) Бројила за мјерење реактивне енергије морају задовољити услове стандарда BAS EN 62053-23 (класа 2,0 и 3,0) и стандарда BAS EN 62053-24 (класа 0,5s, 1s и 1,0).

(3) Класе тачности уграђених бројила електричне енергије морају најмање бити:

- а) за активну енергију на ниском напону гдје се потрошња мјери мјерним уређајима у директном споју класе 2,0, односно индекса класе А,
- б) за активну енергију на ниском напону гдје се потрошња мјери мјерним уређајима у полуиндиректном споју, преко струјних мјерних трансформатора, класе 1,0, односно индекса класе В,
- в) за активну енергију на средњем напону гдје се потрошња електричне енергије мјери мјерним уређајима у индиректном споју, преко струјних и напонских мјерних трансформатора:
  - 1) за потрошњу до 24 милиона киловат часова (kWh) годишње, класе 1,0, и
  - 2) за потрошњу преко 24 милиона киловат часова (kWh) годишње, класе 0,5s, односно индекса класе С или боље класе тачности,
- г) за мјерење реактивне енергије класе 3,0, а за случај из става 3. тачка в. подтачка 2. овог члана класе 2,0.

Члан 64.

(Уређај за управљање тарифама)

(1) Уређај за управљање тарифама и регистраторима снаге може одступити мјесечно у односу на подешено средње-европско вријеме у границама:

- а) два минута мјесечно за бројила класе 0,5,
- б) пет минута мјесечно за бројила класе 1,0, и
- в) 15 минута мјесечно за бројила класе 2,0.

(2) Уређај за управљање тарифама и регистраторима снаге који одступа више од дозвољених одступања из става 1. овог члана, треба бити замијењен новим.

(3) У стамбеном објекту са више етажних власника, гдје су мјерни уређаји постављени на једном мјесту, дозвољена је уградња једног уређаја за управљање тарифама и регистраторима снаге.

Члан 65.

(Верификација и пломбирање мјерних уређаја)

(1) Верификацију мјерних уређаја врши надлежна институција и овлашћене лабораторије у складу са законским прописима из области метрологије.

(2) Уграђени мјерни уређаји морају бити прописно верификовани и жигосани и заштићени дистрибутивном пломбом.

Члан 66.

(Одржавање мјерних уређаја)

(1) Под одржавањем се подразумијева:

- а) редовни преглед мјерних уређаја,
- б) редовна провјера исправности уређаја, изузев верификације, у складу са техничким стандардима за дату врсту уређаја,

- в) провјера исправности уређаја у случају постојања сумње у исправност,
  - г) оправка и замјена у случају неисправности уређаја,
  - д) верификација мјерних уређаја у редовним интервалима, у складу са техничким стандардима и метролошким прописима за дату врсту уређаја,
  - ђ) контролни преглед мјерних уређаја у случају постојања сумње у тачност регистрације мјерних величина и
  - е) остале активности које обезбјеђују исправност мјерног уређаја.
- (2) За одржавање мјерних уређаја задужен је ОДС.

Члан 67.

(Контролни преглед мјерних уређаја електричне енергије)

- (1) Корисник система има право захтијевати контролни преглед мјерних уређаја електричне енергије која су уграђена на његовом мјерном мјесту.
- (2) ОДС је дужан извршити контролни преглед у року од 15 дана од дана пријема захтјева корисника система.
- (3) Уколико се у случају контролног преглед мјерног уређаја утврди да задовољава захтјеве из класе тачности, односно да је исправан, трошкове прегледа сноси корисник система.
- (4) Корисник система има право да присуствује контролном прегледу, а ОДС је дужан да га обавијести о заказаном датуму и времену контролног прегледа у овлашћеној лабораторији.

Члан 68.

(Контрола прикључка)

- (1) Контролу прикључка искључиво врше овлашћени радници ОДС-а, на основу посебно издатог овлашћења, у виду налога за рад.
- (2) Контролу из става 1. овога члана ОДС врши без претходног обавјештавања крајњег купца или произвођача.
- (3) О извршеној контроли на прикључку овлашћени радници ОДС-а су дужни да сачине записник о утврђеном стању, предузетим радњама и другим важним стручно техничким околностима.
- (4) Записник из става 3. овог члана потписују овлашћени радници ОДС, присутни представници крајњег купца или произвођача, а један примјерак записника се непосредно уручује представнику крајњег купца или произвођача.
- (5) Уколико контроли прикључка не присуствује представник крајњег купца или произвођача, ОДС је дужан записник о извршеној контроли доставити крајњем купцу или произвођачу.

Члан 69.

(Измјене на мјерној опреми)

- (1) Планиране измјене на мјерној опреми искључиво врше овлашћени радници ОДС-а, на основу посебно издатог овлашћења, у виду налога за рад, о чему се претходно обавјештава крајњи купац или произвођач.
- (2) О извршеним измјенама на мјерној опреми саставља се записник који потписују присутни представници ОДС-а и крајњег купца или произвођача.
- (3) ОДС је дужан у писаној форми обавијестити крајњег купца или произвођача и путем електронске размјене података његовог снабдјевача, о свакој промјени на мјерном мјесту која

утиче на обрачун утрошене, односно испоручене електричне енергије у року од 24 часа од настанка промјене.

Члан 70.

(Сметње или оштећења на мјерној опреми)

- (1) ОДС је дужан да надзире стање на мјерној опреми без обзира да ли се налази на приватном посједу или на јавној површини.
- (2) Корисник система је дужан заштити мјерну опрему која је смјештена на његовом посједу од неовлашћеног приступа трећег лица, нестанка и оштећења.
- (3) Корисник система је дужан без одлагања обавијестити ОДС о нестанку, неправилностима, сметњама или оштећењима на мјерним уређајима, пломбама и осигурачима.
- (4) ОДС је дужан, по пријему обавјештења из става 3. овог члана, у року од три дана, предузети одговарајуће мјере у циљу обезбјеђења исправног мјерења и о томе обавијести крајњег купца и произвођача.

Члан 71.

(Корекција обрачуна због грешке у мјерењу)

- (1) Снабдјевач је дужан извршити корекцију обрачуна због грешке у мјерењу која је проузроковала веће задужење за крајњег купца, на основу података ОДС-а из релевантне службене евиденције.
- (2) ОДС је дужан снабдјевачу надокнадити износ обрачунате корекције из става 1 овог члана.
- (3) Корекција обрачуна из става 1. овог члана утврђује се за период од отклањања грешке у мјерењу, при чему тај период не може бити дужи од годину дана.
- (4) Када се утврди да није исправно регистрована потрошња према добу дана, потрошња активне електричне енергије се обрачунава као да је мјерни уређај једнотарифно бројило.

Члан 72.

(База податка о мјерним мјестима)

- (1) ОДС води базу података која садржи појединачне податке за свако мјерно мјесто корисника система.
- (2) ОДС одобрава приступ информацијама из базе података о мјерним мјестима корисника система и пружа их на образложени захтјев корисника система или његовог снабдјевача, у складу са прописима.
- (3) ОДС води регистар обрачунских мјерних мјеста баланских група и доставља податке неопходне за функционисање тржишта надлежним субјектима, у складу са прописима.

Члан 73.

(Очитање мјерних уређаја)

- (1) ОДС је дужан обезбиједити исправно и редовно очитање мјерних уређаја за мјерење електричне енергије.
- (2) ОДС је дужан извршити очитање мјерних уређаја и приликом сваке промјене цијена електричне енергије, односно тарифних ставова, промјене снабдјевача, промјене корисника система и у случају других измјена података о мјерном мјесту које су од значаја за обрачун.
- (3) На захтјев крајњег купца, ОДС је дужан пружити информацију у вези са очитањем бројила електричне енергије, у року од 10 дана од дана подношења захтјева.

(4) Очитање мјерних уређаја почиње најраније три дана прије истека обрачунског периода и завршава најкасније три дана по истеку обрачунског периода за који је уговором утврђена обавеза очитања.

(5) Овлашћено лице ОДС-а приликом очитања бројила на лицу мјеста може вршити визуелни преглед и контролу пломби на мјерном мјесту и дужан је о томе сачинити записник или други акт којим се може потврдити стање на мјерном мјесту или на основу кога ОДС може предузети све потребне активности.

(6) ОДС врши и очитање свих мјерних уређаја на мјерним мјестима која служе за мјерење електричне енергије која је произведена на генератору, електричне енергије која се утроши као властита потрошња искључиво за потребе рада властитог производног постројења и електричне енергије потрошене за властите потребе која се утроши у објектима произвођача за друге намјене, у складу са прописима.

Члан 74.

(Размјена података између ОДС-а и снабдјевача)

(1) ОДС је дужан доставити снабдјевачу обрачунске мјерне податке о количини испоручене/преузете електричне енергије за свако мјерно место, као и друге информације битне за обрачун утрошене електричне енергије.

(2) ОДС доставља обрачунске мјерне податке о утрошеној електричној енергији снабдјевачу заједно са мјерним подацима за свако мјерно место у првих пет дана у текућем мјесецу за претходни мјесец и одмах по извршеном очитању у другим случајевима.

(3) Подаци из става 1. овога члана, размјењују се у електронској форми, у складу са прописима.

Члан 75.

(Приступ мјерном мјесту ради очитања)

(1) Корисник система је дужан да омогући овлашћеним лицима ОДС-а приступ мјерним уређајима ради очитања.

(2) Уколико корисник система не дозволи или не омогући приступ мјерном мјесту у сврху очитања и након достављања писаног упозорења, испоручена електрична енергија ће се, по избору ОДС-а, утврдити на један од сљедећих начина:

- а) на основу потрошње из одговарајућег периода у претходној години,
- б) на основу количина уговорених за испоруку у току периода за који је онемогућено очитање, или
- в) на основу одобрене прикључне снаге ако се не може примјенити поступак из тачке а. и б. овог става.

(3) Коначна количина испоручене електричне енергије ће се утврдити након стицања услова за приступ мјерном мјесту према стварно измјереним количинама.

(4) Уколико крајњи купац у два наврата не дозволи приступ или омета очитање мјерног уређаја ОДС обуставља испоруку електричне енергије и може измјестити мјерно мјесто, на мјесто које он одреди, о трошку крајњег купца.

(5) Крајњи купац стиче право на поновно прикључење након измирења новчаних обавеза за раније испоручену електричну енергију и трошкова измјештања мјерног уређаја.

ГЛАВА II - ОБРАЧУН И НАПЛАТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 76.

(Основ за обрачун и наплату електричне енергије)

- (1) Снабдјевач врши обрачун и наплату електричне енергије на основу обрачунских мјерних података које му доставља ОДС.
- (2) Обрачунски период за испоручену електричну енергије је један календарски мјесец за који период је снабдјевач дужан издати рачун, уколико уговором о снабдијевању није одређен други рок.

Члан 77.

(Садржај рачуна)

- (1) Рачун за утрошену електричну енергију издат крајњем купцу обавезно садржи:
  - а) идентификациони број примопредајног мјерног мјеста,
  - б) име или назив крајњег купца,
  - в) адресу крајњег купца и адресу мјерног мјеста,
  - г) датум и стање читања и претходног читања,
  - д) тарифне елементе по којима се мјери и обрачунава вриједност испоручене електричне енергије,
  - ђ) регистроване вриједности мјерних уређаја и измјерене количине на основу којих се врши обрачун,
  - е) јединичне цијене тарифних елемената које се примјењују за обрачунски период,
  - ж) укупну цијену по сваком тарифном елементу,
  - з) укупну цијену испоручене електричне енергије у обрачунском периоду,
  - и) порез на додату вриједност,
  - ј) одвојено исказане елементе рачуна за утрошену електричну енергију и коришћење система,
  - к) обрачун камате, за случај да крајњи купац касни са плаћањем доспјелих обавеза за преузету електричну енергију,
  - л) информацију о укупном дугу или потраживању купца на дан издавања рачуна и преглед уплата током обрачунског периода,
  - љ) обрачунски период и рок плаћања,
  - м) телефонски број и адресу услужног центра,
  - н) могућност и рок за приговор на рачун,
  - њ) остале накнаде и давања прописане посебним законима и
  - о) графички представљене податке о потрошњи електричне енергије у претходном периоду.
- (2) Рачун садржи засебан обрачун за свако мјерно мјесто крајњег купца.
- (3) На издатом рачуну се може навести и упозорење за неизмирене обавезе из претходног периода, као и могуће посљедице неизмирења обавеза плаћања према закљученом уговору, при чему се упозорење не сматра обавјештењем о искључењу.
- (4) Снабдјевач обавјештава крајње купце о учешћу појединог извора енергије у укупно продатој електричној енергији крајњим купцима, путем рачуна за утрошену електричну енергију или на неки други начин у складу са законом.

**Члан 78.
(Доставља рачуна)**

- (1) Снабдјевач доставља рачун купцу у писаној или електронској форми до 15-ог дана у мјесецу за претходни обрачунски период, уколико уговором није договорен други рок доставе рачуна.
- (2) Рачун се у правилу доставља купцу на адресу мјерног мјеста купца или на адресу коју купац посебно одреди.
- (3) Ако крајњи купац не прими рачун до рока утврђеног у ставу 1. овог члана, на његов захтјев снабдјевач је дужан издати рачун.
- (4) За заједничку потрошњу електричне енергије етажних власника издаје се посебан рачун који се доставља на адресу заједнице етажних власника.

**Члан 79.
(Принципи наплате)**

- (1) Снабдјевач је дужан наплату по основу утрошене електричне енергије вршити под једнаким условима у погледу начина плаћања, каматне политике, одложеног плаћања и слично.
- (2) Пословном политиком наплате може се предвидјети могућност да крајњи купци плате доспјеле обавезе за преузету електричну енергију у ратама, уколико то није у супротности са законом.
- (3) У случају да јавни снабдјевач у пословној политици предвиди могућност из става 2. овог члана, услови под којима крајњи купац може своје обавезе за преузету електричну енергију измирити са одложеним плаћањем треба да буду објављени на начин доступан свим крајњим купцима.
- (4) Јавни снабдјевач обавјештава крајње купце о пословној политици наплате утрошене електричне енергије приликом закључења уговора о снабдијевању и исту објављује на својој интернет страници и у услужном центру.

**Члан 80.
(Плаћање рачуна)**

- (1) Крајњи купац је дужан благовремено да плати рачун за утрошену електричну енергију.
- (2) Рок за плаћање рачуна за утрошену електричну енергију је 25-и дан мјесеца за претходни мјесец, уколико уговором није договорен други рок за плаћање обавеза.
- (3) Крајњи купац који у року не плати износ утрошене електричне енергије, према испостављеном рачуну, дужан је да сноси посљедице кашњења у складу са законом.
- (4) Уколико крајњи купац не приговори на основаност и висину обрачунатог износа у прописаном року, дужан је извршити плаћање.

**Члан 81.
(Приговор на рачун и упозорење због неплаћања)**

- (1) Крајњи купац може да поднесе снабдјевачу приговор у писаној или електронској форми на рачун за утрошену електричну енергију у року предвиђеном за плаћање рачуна.
- (2) О поднесеном приговору из става 1. овог члана снабдјевач је дужан да одлучи у року од 15 дана од дана подношења приговора, те да о истом у писаној форми обавијести подносиоца приговора.

- (3) Крајњи купац којем није уважен приговор, може да поднесе захтјев за рјешавање спора Регулаторној комисији.
- (4) У случају неблаговременог плаћања рачуна за утрошену електричну енергију, снабдјевач је дужан у писаној форми упозорити крајњег купца о посљедицама неплаћања.
- (5) Крајњи купац може поднијети приговор на упозорење из става 4. овога члана у року од осам дана од дана доставе, о чему је снабдјевач дужан да одлучи у року од три дана од дана подношења приговора.
- (6) Након истека рока за подношење приговора на упозорење крајњег купца о посљедицама неплаћања, односно рока за одлучивање о приговору на упозорење из става 4. овог члана снабдјевач издаје налог ОДС-у за искључење мјерног мјеста крајњег купца са дистрибутивног система.

Члан 82.

(Корекција због грешке у обрачуна)

- (1) Снабдјевач врши корекцију обрачуна и у случају када се утврди грешка у обрачуна, као што је погрешна категорија потрошње или тарифна група, погрешни тарифни ставови и друге грешке у обрачуна.
- (2) Корекција обрачуна из става 1. се врши за период који не може бити дужи од једне године.
- (3) У случају када крајњи купац захтијева корекцију обрачуна снабдјевач је дужан да одлучи у року од 15 дана од дана пријема захтјева, те да о истом у писаној форми обавијести подносиоца захтјева.
- (4) У случају да снабдјевач коригује обрачун на своју иницијативу из разлога наведених у ставу 1. дужан је о томе обавијестити крајњег купца у писаној форми и пружити му све потребне информације у вези са насталом промјеном.
- (5) Уколико није задовољан обавјештењем из става 4. крајњи купац има право покренути спор пред Регулаторном комисијом.

ГЛАВА Ш - НЕОВЛАШЋЕНА ПОТРОШЊА

Члан 83.

(Неовлашћена потрошња електричне енергије)

- (1) Неовлашћена потрошња електричне енергије представља свако коришћење електричне енергије у околностима када су објекти и инсталације крајњег купца или произвођача неовлашћено прикључени на електроенергетску мрежу, или када су предузете било какве радње на мјерном мјесту и прикључку којима се утиче на исправност или прописану тачност мјерења преузете електричне енергије.
- (2) Неовлашћена потрошња електричне енергије је:
  - а) прикључење на мрежу без издате електроенергетске сагласности и закљученог уговора о прикључењу,
  - б) неовлашћено прикључење на мрежу након извршене обуставе испоруке електричне енергије,
  - в) технички изведено стање које омогућава коришћење електричне енергије без мјерног уређаја, мимо мјерног уређаја или преко мјерног уређаја на коме је онемогућено правилно мјерење,

- г) скидање или оштећење пломбе ОДС-а са мјерног уређаја који се налази на посједу крајњег купца, при чему крајњи купац није обавијестио ОДС о оштећењу,
- д) коришћење електричне енергије преко неовлашћеног замјењеног мјерног уређаја.

Члан 84.

(Записник о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије)

- (1) Записник о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије сачињава се на лицу мјеста од стране овлашћених лица ОДС-а, на основу посебно издатог овлашћења у виду налога за рад и садржи тачно и непосредно утврђено чињенично стање и доказни материјал.
- (2) Записник из става 1. овог члана обавезно садржи:
  - а) назив овлашћеног ОДС-а,
  - б) број и датум налога за контролу,
  - в) датум, мјесто и вријеме обављања контроле,
  - г) име или назив крајњег купца и категорију потрошње,
  - д) податке о прикључном воду, мјерном мјесту, мјерним уређајима – година производње и период верификације, пломбама ОДС-а, намјени потрошње, податке о посљедњем прегледу мјерног мјеста и друге податке о мјерном мјесту и прикључку,
  - ђ) непосредно утврђено чињенично стање и друге важне стручно техничке околности,
  - е) предузете радње на мјерном мјесту и прикључку,
  - ж) констатација о обезбијеђењу затечених доказа,
  - з) констатација о прилозима уз записник, као што су фотографије, скице, појашњења и слично,
  - и) потпис крајњег купца, уколико је присутан, или другог лица које је омогућило вршење контроле мјерног мјеста и прикључка крајњег купца, као и имена других присутних лица,
  - ј) потпис овлашћених лица ОДС-а.
- (3) Током контроле мјерно мјесто и прикључак се може фотографисати, с тим да се обезбиједи валидност фотографија, а ова радња се уноси у записник.
- (4) Прије потписивања записника, уколико крајњи купац захтијева уносе се и његове примједбе. Записник након прегледа потписују сви присутни.
- (5) Записник о извршеној контроли саставља се у три примјерка, од којих се један примјерак оставља крајњем купцу.
- (6) У записнику се констатује да ли крајњи купац присуствује контроли, да ли је одбио да потпише записник или се удаљио са лица мјеста прије потписивања записника.

Члан 85.

(Снага и количина неовлашћене потрошње електричне енергије)

- (1) Обрачун неовлашћене потрошње електричне енергије врши се на сљедећи начин:
  - а) за крајње купце на средњем напону, обрачунска снага се утврђује у износу који је једнак:
    - 1) највећој измјереној вршној снази у периоду од годину дана прије наступања утврђеног периода неовлашћене потрошње или
    - 2) прикључној снази за случај да није расположив податак о измјереној вршној снази или
    - 3) укупно инсталисаној снази трошила за крајњег купца, у случају неовлашћене потрошње из члана 83. став 2. тачка а) и б) Општих услова;
  - б) за крајње купце на ниском напону, обрачунска снага се утврђује као производ:

- 1) номиналне струје главног осигурача или уређаја за ограничење снаге, номиналног фазног напона и броја фаза, када је неовлашћена потрошња извршена иза главног осигурача,
- 2) трајно дозвољене струје проводника преко ког је извршена неовлашћена потрошња, номиналног фазног напона и броја фаза, уколико је неовлашћена потрошња извршена испред главног осигурача.

(2) Количине неовлашћене потрошње електричне енергије утврђују се користећи следећу формулу:

$$W = P_{об} * T_p * t * \cos \varphi;$$

гдје је:

W - количина неовлашћене потрошње електричне енергије, изражава се у kWh,

$P_{об}$ - обрачунска снага из става 1. овог члана и изражава се у kW,

T_p - Период неовлашћене потрошње, изражава се у броју дана, а максимално 365,

t - број сати, за категорију потрошње домаћинства - 6 h; за остале крајње купце - 12 h,

$\cos \varphi$ - утврђени фактор снаге износи 0.95.

(3) Количина неовлашћено утрошене активне енергије, за случај самовољног скидања или оштећења пломбе ОДС-а, утврђује се једнократно као производ одговарајуће обрачунске снаге из става 1. овог члана и времена од 120 часова.

Члан 86.

(Накнада за неовлашћено утрошену електричну енергију)

(1) Накнада за неовлашћено утрошену електричну енергију садржи накнаду за обрачунску снагу и накнаду за електричну енергију.

(2) Накнада за обрачунску снагу утврђује се на следећи начин:

- а) за крајње купце из категорија потрошње и тарифних група код којих се обрачунска снага утврђује мјерењем, примјеном припадајућих тарифних ставова на обрачунску снагу утврђену у складу са одредбама члана 85. Општих услова,
- б) за крајње купце из категорија потрошње и тарифних група којима се обрачунска снага не утврђује мјерењем, примјеном припадајућих тарифних ставова за категорију потрошње и тарифну групу на обрачунску снагу утврђену у складу са тарифним системом.

(3) Накнада за електричну енергију утврђује се тако да се на количину активне електричне енергије примјењује одобрена цијена електричне енергије за покривање дистрибутивних губитака у Републици Српској, увећана за припадајући већи дневни тарифни став за коришћење дистрибутивног система за активну електричну енергију.

(4) Накнада за електричну енергију у случају да је неовлашћена радња извршена на уређају за управљање тарифама, тако да бројило није правилно регистровало потрошњу према добу дана, утврђује се тако да се сва измјерена потрошња обрачунава по припадајућем већем дневном тарифном ставу за коришћење дистрибутивног система за активну електричну енергију.

(5) ОДС издаје рачун крајњем купцу са износом накнаде за неовлашћену потрошњу и роком плаћања који не може бити мањи од 15 дана, на који крајњи купац може поднијети приговор у писаној форми ОДС-у.

(6) Када је утврђени период неовлашћене потрошње мањи од годину дана, тада се за мјесец у којем је утврђена неовлашћена потрошња електричне енергије, независно о утврђеном броју дана, утврђује пуна мјесечна накнада за снагу.

(7) У случају неовлашћене потрошње која је извршена на мјерном уређају или уређају за управљање тарифама, износ накнаде за неовлашћено утрошену електричну енергију се умањује за обрачунату потрошњу електричне енергије на том мјерном мјесту, у периоду неовлашћене потрошње.

(8) За обрачун неовлашћене потрошње примјењују се цијене и тарифни ставови који су важиви у периоду за који се обрачунава неовлашћена потрошња.

ДИО ШЕСТИ – ПРЕКИДИ, ОБУСТАВА И ОГРАНИЧЕЊА ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 87

(Принцип законитости прекида, обуставе и ограничења испоруке)

Кориснику система се може прекинути, обуставити и ограничити испорука електричне енергије у случајевима утврђеним законом и Општим условима.

Члан 88.

(Разлози за прекид, обустављање и ограничење испоруке)

Разлози за прекид, обустављање и ограничење испоруке електричне енергије могу настати због:

- а) планираних и непланираних активности ОДС-а,
- б) непредвиђених околности,
- в) недозвољених радњи на дистрибутивном систему,
- г) кршења прописа и неизвршавање уговорних обавеза,
- д) захтјева корисника система,
- ђ) опште несташнице електричне енергије.

ГЛАВА I – ПРЕКИДИ У ИСПОРУЦИ

Члан 89.

(Планирани прекид испоруке)

(1) ОДС може прекинути испоруку електричне енергије у циљу обављања планираних активности као што су:

- а) редовно и ванредно одржавање,
- б) преглед и ремонт електроенергетских објеката,
- в) испитивање и контрола мјерења,
- г) прикључење нових објеката на дистрибутивни систем и
- д) проширење и реконструкција мреже.

(2) О прекиду испоруке из става 1. овог члана ОДС је дужан информисати крајње купце, из категорије потрошње домаћинства и мале купце најкасније 24 часа прије прекида испоруке електричне енергије, а остале купце и произвођаче најкасније седам дана прије најављеног прекида.

- (3) О планираном прекиду испоруке и његовом трајању ОДС обавјештава на слиједећи начин:
- а) кориснике система на средњем напону, директно путем телефона уз писану забиљешку детаља о информисању, путем факса или електронске поште,
  - б) кориснике система на ниском напону, путем средстава јавног информисања, на јасан и разумљив начин и
  - в) снабдјеваче, путем факса или електронске поште.
- (4) ОДС је обавезан обезбиједити могућност директног информисања корисника система о планираним прекидима путем електронског сервиса.
- (5) Пријава за услугу из става 4. овог члана и њено коришћење врши се без посебне накнаде.

Члан 90.

(Прекиди испоруке усљед непредвиђених околности)

- (1) Разлози за прекид испоруке електричне енергије усљед непредвиђених околности могу настати због:
- а) угрожености људи и имовине усљед догађаја, околности или појава из члана 59. став 1. тачка ж. Општих услова,
  - б) непредвиђених испада дистрибутивних електроенергетских објеката, усљед чега може доћи или је дошло до преоптерећења преосталих објеката у погону и
  - в) испада или преоптерећења дијелова преносног система.
- (2) У случају наступања околности из става 1. овог члана ОДС је дужан без одлагања информисати произвођаче, крајње купце и њихове снабдјеваче о прекиду испоруке и планираном времену отклањања квара.
- (3) ОДС израђује план рада за околности из става 1. овог члана којим се планирају активности и ангажовање људства и опреме.

ГЛАВА II – ОБУСТАВА ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 91.

(Обустава испоруке)

- (1) Обустава испоруке електричне енергије је радња коју предузима ОДС у случајевима непоштовања прописа и уговора о снабдијевању од стране крајњег купца.
- (2) Обустава испоруке електричне енергије се може предузети уз претходно обавјештење крајњег купца или без претходног обавјештења.

Члан 92.

(Обустава испоруке уз претходно обавјештење)

ОДС обуставља испоруку електричне енергије искључењем објеката крајњег купца са система, уз претходно обавјештење, ако крајњи купац:

- а) омета нормалну испоруку електричне енергије другим купцима,
- б) забрани или онемогући приступ овлашћеном особљу ОДС прикључку, мјерним и заштитним уређајима, енергетским објектима и уређајима или инсталацијама,

- в) не поштује посебне услове о ограничењу испоруке електричне енергије у складу са прописима,
- г) на опомену ОДС-а, не снизи снагу, односно количину енергије на уговорену вриједност у захтијеваном року,
- д) не плаћа испоручену електричну енергију у прописаном року или у року одређеном уговором о снабдијевању, по налогу снабдјевача,
- ђ) одбије закључење уговора о снабдијевању електричном енергијом који је у складу са законом и Општим условима.

Члан 93.

(Обустава испоруке без претходног обавјештења)

ОДС обуставља испоруку електричне енергије искључењем објеката крајњег купца са система, без претходног обавјештења, ако крајњи купац:

- а) без сагласности ОДС-а прикључи на мрежу своје објекте, уређаје и инсталације,
- б) без сагласности ОДС-а, путем својих објеката омогући другом лицу да прикључи на мрежу своје објекте, уређаје и инсталације,
- в) радом својих енергетских објеката и уређаја угрожава живот и здравље људи или угрожава околину,
- г) у року који му одреди ОДС или одговарајући инспекцијски орган не одстрани или не смањи до захтијеване границе сметње које проузрокују његови објекти и уређаји и
- д) у случају неовлашћене потрошње електричне енергије.

Члан 94.

(Обавјештење о искључењу)

(1) ОДС је дужан доставити крајњем купцу обавјештење о искључењу у писаној форми због разлога из одредбе члана 92. Општих услова.

(2) Обавјештење о искључењу електричне енергије је документ у писаном облику који садржи:

- а) име и адресу крајњег купца,
- б) разлог и правни основ за обуставу испоруке електричне енергије,
- в) радње које крајњи купац треба предузети да би избјегао искључење,
- г) адресу и контакт телефон услужног центра за крајње купце, гдје крајњи купац може добити више информација,
- д) период у коме се заказује искључење са назначеним датумом почетка и краја периода,
- ђ) услове и поступке које је крајњи купац дужан испунити да би могао захтијевати поновно укључење својих објеката на електроенергетску мрежу, укључујући и рокове у вези са тим,
- е) износ накнаде за поновно прикључење и
- ж) могућност за подношење приговора ОДС-у на разлоге искључења, те у ком року ће се заузети став по приговору.

(3) Обавјештење о искључењу крајњем купцу доставља ОДС непосредно или путем поште.

(4) Рок за искључење наведен у обавјештењу не може бити краћи од осам дана од дана доставе обавјештења.

(5) Уколико крајњи купац у року назначеном у обавјештењу не отклони наведене недостатке и неправилности, ОДС обуставља испоруку електричне енергије, након што утврди да крајњи купац није поступио према обавјештењу.

- (6) ОДС је дужан приликом слања обавјештења о искључењу, о истом обавијестити снабдјевача тог крајњег купца.
- (7) ОДС је дужан о извршеном искључењу обавијестити снабдјевача искљученог крајњег купца, у року од 24 часа за купце на ниском напону, односно у року од три часа за крајње купце на средњем напону.
- (8) Трошкове искључења плаћа крајњи купац ОДС-у, осим у случају из члана 92. тачка д. овог члана, када плаћање ОДС-у врши снабдјевач, који има право да те трошкове наплати од купца.
- (9) ОДС може одлучити да примијени мање рестриктивне мјере од обуставе испоруке, за случајеве обуставе инициране од стране ОДС, у зависности од конкретне ситуације и типа објекта који треба бити искључен са електроенергетске мреже, све у складу са пословном политиком обуставе испоруке електричне енергије.
- (10) Снабдјевач може одлучити да примијени мање рестриктивне мјере од обуставе испоруке, за случајеве обуставе инициране од стране снабдјевача, у зависности од конкретне ситуације и типа објекта који треба бити искључен са електроенергетске мреже, све у складу са пословном политиком обуставе испоруке електричне енергије.
- (11) ОДС и снабдјевач обавјештавају крајње купце и произвођаче о пословној политици ограничења и обуставе испоруке прије закључивања уговора, као и о свакој промјени те политике, коју објављују на својој интернет страници и у услужном центру.

Члан 95.

(Приговор на обавјештење о искључењу)

- (1) Крајњи купац може ОДС-у поднијети приговор на разлоге искључења у року од осам дана од дана пријема обавјештења, осим када се искључење ради по налогу снабдјевача из члана 81. став 6. Општих услова.
- (2) Уколико је приговор на обавјештење о искључењу неоснован, ОДС о томе обавјештава крајњег купца, као и о датуму и времену искључења објекта са система, те поучава крајњег купца на могућност подношења захтјева за рјешавање спора Регулаторној комисији.

Члан 96.

(Ограничење искључења)

- (1) Искључења којима претходи обавјештење врше се у времену између 8.00 и 15.00 часова и у периоду наведеном у обавјештењу, с тим да период не може бити дужи од три дана.
- (2) Датум искључења наведен у обавјештењу не може бити петак, викенд, државни празник, дан прије државног празника или на дан када услужни центар ОДС-а за крајње купце није отворен за рад са јавношћу.
- (3) ОДС и снабдјевач предузимају одговарајуће мјере да избјегну обуставу испоруке због неплаћања крајњим купцима из категорије домаћинства, током зиме за вријеме екстремно хладног времена, при чему се обустава испоруке може примијенити као крајња мјера.
- (4) ОДС не може искључити или одбити поновно прикључење објекта становања ако крајњи купац или корисник објекта користи електро-медицинску опрему неопходну за одржавање здравља, а за чији рад је неопходно напајање из дистрибутивног система, што се доказује актом надлежног органа којим се утврђује статус енергетски заштићеног купца.

Члан 97.

(Искључење на захтјев крајњег купца и по уговору)

- (1) Објекат крајњег купца може се искључити са електроенергетског система на захтјев крајњег купца.
- (2) Објекат крајњег купца се искључује са система када се испуне услови за раскид уговора о снабдијевању по захтјеву крајњег купца, а крајњи купац не закључи нови уговор.
- (3) Уколико постоји имовински спор у вези са власништвом или коришћењем објекта, обустава испоруке електричне енергије на том мјерном мјесту се не може извршити на захтјев крајњег купца, уколико крајњи купац није у посједу објекта, под условом да се на том мјерном мјесту уредно измирују обавезе по основу испоручене електричне енергије.

Члан 98.

(Накнада за обрачунску снагу за вријеме обуставе испоруке)

Накнада за обрачунску снагу не обрачунава се у случају да је обустава испоруке трајала цијели обрачунски период.

Члан 99.

(Поновно прикључење објекта крајњег купца)

- (1) Када крајњи купац отклони разлоге за обуставу испоруке електричне енергије, ОДС је дужан извршити поновно прикључење објекта крајњег купца, по правилу, првог радног дана, али не касније од три радна дана рачунајући од дана отклањања разлога.
- (2) У случајевима обуставе испоруке електричне енергије из члана 93. Општих услова ОДС врши поновно прикључење објекта крајњег купца на његов писани захтјев када се прикључак и инсталације у објекту доведу у исправно стање и када крајњи купац плати трошкове уређења прикључка, трошкове искључења и поновног прикључења објекта на дистрибутивни систем.
- (3) Уколико је ОДС неосновано обуставио испоруку електричне енергије, дужан је да објекат крајњег купца прикључи на систем без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од момента утврђивања грешке.
- (4) Трошкове искључења и поновног прикључења у случају неосноване обуставе испоруке електричне енергије крајњем купцу, сноси корисник дозволе на чији је захтјев извршена обустава.
- (5) Крајњи купац, чији је објекат искључен са система у периоду дужем од пет година, приликом подношења захтјева за поновно прикључење третира се као нови крајњи купац, с тим што приликом поновног прикључења плаћа накнаду за прикључење која се састоји од стварних трошкова изградње прикључка и накнаде за обезбјеђење услова за прикључење на дистрибутивни систем.

Члан 100.

(Објекти којима се може обуставити испорука електричне енергије због неплаћања, под посебним условима)

- (1) Због неплаћања обавеза за испоручену електричну енергију, не може се обуставити испорука електричне енергије објектима крајњих купаца чији би прекид рада довео до непосредне опасности по живот и здравље људи, гдје спадају:

- а) болнице, клинике, специјалне здравствене установе (станице хитне помоћи и других хитних интервенција, стационари, заводи за трансфузију крви - узимање и прераду крви, центри за дијализу, домови здравља),
  - б) објекти водовода и канализације (за производњу, пречишћавање и транспорт воде, за функционисање канализације),
  - в) објекти средстава јавног саобраћаја (аеродроми, жељезничке станице, станице сигнализације за јавни саобраћај),
  - г) студентски домови, ђачки домови и интернати,
  - д) хидрометеоролошки и сеизмолошки заводи,
  - ђ) дјечије установе,
  - е) рудници угља и остали рудници са јамском експлоатацијом и
  - ж) пумпне станице за одводњавање.
- (2) Уговором о снабдијевању са крајњим купцима чији су објекти наведени у ставу 1. овог члана утврђују се инструменти обезбјеђења плаћања за преузету електричну енергију (авалиране мјенице, банковне гаранције и други облици јемства прихватљиви за снабдјевача).
- (3) Објектима крајњег купца наведеним у ставу 1. овог члана може се обуставити испорука електричне енергије због неплаћања, уколико крајњи купац не обезбиди одговарајуће гаранције према условима из става 2. овог члана.

ГЛАВА Ш – ОГРАНИЧЕЊЕ ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 101.

(Ограничење испоруке због несташице електричне енергије)

- (1) У случају када је угрожена сигурност снабдијевања крајњих купаца због недовољне понуде на тржишту или наступања других ванредних околности, Влада прописује мјере ограничења испоруке електричне енергије, или посебне услове производње, увоза или извоза електричне енергије, начин и услове за формирање и контролу цијена, обавезу испоруке само одређеним корисницима или посебне услове обављања електроенергетских дјелатности, уз минимални поремећај тржишта електричне енергије.
- (2) У случају опште несташице електричне енергије испорука електричне енергије се не обуставља објектима крајњих купаца од посебног интереса за привреду и живот људи и безбједност земље, али се предузимају мјере ограничења испоруке електричне енергије, као и мјере штедње и рационалне потрошње електричне енергије.
- (3) Одлуку о примјени мјера из става 2. овог члана доноси Влада, на приједлог надлежног министарства, а по претходном обавјештавању снабдјевача, оператера система о наступању околности за примјену ових мјера.
- (4) Одлука о ограничењу испоруке електричне енергије објављује се у средствима јавног информисања најкасније 24 часа прије почетка примјене мјера на које се одлука односи.
- (5) Посебне мјере које ОДС предузима у случају опште несташице електричне енергије су:
- а) смањење напона у дистрибутивном систему,
  - б) искључење уличне и остале рекламне расвјете и ограничење расвјете излога у трговинама на сигурном нивоу, односно минимално,
  - в) искључење уличне расвјете, тргова и осталих објеката за 50%, односно ограничења расвјете на минимални сигурносни ниво,
  - г) забрана коришћења електричне енергије за додатно гријање, забране коришћења расхладних система у пословним просторијама и просторијама гдје постоји природна вентилација,

- д) увођење максималне штедње електричне енергије у јавним, заједничким и пословним просторијама, трговинама и ресторанима, домаћинствима и другим објектима,
  - ђ) ограничење трајања програма свих ТВ студија,
  - е) ограничење испоруке електричне енергије за освјетљење спортских стадиона,
  - ж) селективне редукције испоруке електричне енергије и
  - з) остале мјере којима се омогућава очување и рационална потрошња електричне енергије.
- (6) Мјере из става 5. овог члана се примјењују узимајући у обзир подједнак статус свих крајњих купаца унутар исте категорије потрошње и групе купаца.
- (7) Мјерама из става 5. овог члана се постижу и слједећи циљеви:
- а) ограничење испоруке електричне енергије индустријским објектима који користе електричну енергију у великим количинама у сврхе којим се не угрожава процес производње,
  - б) заштита крајњих купаца којима електрична енергија не смије бити искључена и
  - в) заштита индустријских погона од посебног интереса.
- (8) У случају појаве опште несташице електричне енергије, ОДС и снабдјевач користе сва расположива средства у циљу превазилажења насталих околности.
- (9) У току трајања околности изазваних несташицом електричне енергије, не примјењују се одредбе у вези са обавезном испоруком и квалитетом електричне енергије.
- (10) ОДС обавјештава крајње купце о ограничењима испоруке електричне енергије и мјерама које треба предузети у циљу смањења потрошње током опште несташице електричне енергије.

Члан 102.

(Приоритети за испоруку електричне енергије у случају опште несташице)

- (1) У случају опште несташице електричне енергије испорука електричне енергије се врши према приоритетима.
- (2) Приоритет I су:
- а) болнице, клинике, специјалне здравствене установе (станице хитне помоћи и других хитних интервенција, стационари, заводи за трансфузију крви - узимање и прераду крви, центри за дијализу, домови здравља),
  - б) објекти водовода и канализације (за производњу, пречишћавање и транспорт воде, за функционисање канализације),
- (3) Приоритет II су:
- а) објекти за производњу основних прехранбених производа (централне пекаре, мљекаре),
  - б) одређени војни објекти,
  - в) велики топлотни извори даљинског гријања,
  - г) објекти радија и телевизије јавног сервиса,
  - д) објекти средстава јавног саобраћаја (аеродроми, жељезничке станице, станице сигнализације за јавни саобраћај и централне гараже јавног саобраћаја, објекти поште и телекома),
  - ђ) амбасаде, конзулати и новинске агенције,
  - е) штампарије дневних листова,
  - ж) објекти служби унутрашњих послова,
  - з) објекти у којима су смјештени државни органи,
  - и) студентски домови, ђачки домови, домови за старе и изнемогле особе,
  - ј) претоварни капацитети ријечног, жељезничког и другог саобраћаја,
  - к) хидрометеоролошки и сеизмолошки заводи,

- л) дјечије установе,
  - љ) индустријски погони намјенске производње,
  - м) рудници угља и остали рудници са јамском експлоатацијом,
  - н) погони топлотне енергије, погони петрохемије и базне хемије,
  - њ) градилишта електроенергетских објеката,
  - о) хладњаче и
  - п) пумпне станице за одводњавање.
- (4) Приоритет III за испоруку електричне енергије су објекти осталих крајњих купаца.
- (5) У објекте из става 2. и 3. овог члана не подразумевају се управно-административне зграде, објекти друштвеног стандарда, помоћни погони и радионице као и други дијелови који нису у директној функцији дјелатности тих објеката.

ДИО СЕДМИ- ЗАШТИТА ПРАВА КРАЈЊИХ КУПАЦА

ГЛАВА I - ПРИГОВОРИ КРАЈЊИХ КУПАЦА

Члан 103.

(Поступање по приговору)

- (1) Крајњи купац може поднијети приговор у писаној форми ОДС-у у вези са квалитетом снабдијевања електричном енергијом, неовлашћеном потрошњом електричне енергије, приступом систему, мјерењем електричне енергије у року од 30 дана од дана настанка разлога за подношење приговора.
- (2) Крајњи купац може поднијети приговор у писаној форми снабдјевачу електричне енергије у вези са обрачуном утрошене електричне енергије или због непоштовања одредби Општих услова у року од 30 дана од дана настанка разлога за подношење приговора.
- (3) Уколико крајњи купац не поднесе приговор електроенергетском субјекту у складу са одредбама става 1. и 2. овога члана, ОДС и снабдјевач су дужни приговор прослиједити надлежном електроенергетском субјекту.
- (4) Електроенергетски субјект је дужан да рјешава приговоре крајњих купаца на ефикасан начин.
- (5) У поступку по приговору крајњег купца ОДС, односно снабдјевач дужан је да:
- а) испита наводе из приговора и потпуно и правилно утврди чињенично стање,
  - б) достави купцу одговор са образложењем свог става према поднесеном приговору, без одлагања и
  - в) поднесени приговор покуша споразумно ријешити.
- (6) Електроенергетски субјект је дужан да крајњем купцу достави одговор са образложењем, у писаној форми, најкасније у року од 15 дана од дана подношења приговора, те поучити крајњег купца о могућности подношења захтјева за рјешавање спора Регулаторној комисији.
- (7) ОДС и снабдјевач су дужни омогућити крајњем купцу непосредно у пословним просторијама подношење приговора и добијање свих потребних информација у вези са испоруком и снабдијевањем електричном енергијом.

Члан 104.
(Накнада штете)

- (1) Снабдјевач и ОДС су дужни корисницима система надокнадити штету коју су причинили у вези са обављањем дјелатности.
- (2) Корисник система је дужан да надокнади штету коју нанесе ОДС-у.
- (3) Накнада за учињену штету из става 1. и 2. овог члана се споразумно утврђује, а у супротном се може покренути поступак пред надлежним судом.

ГЛАВА II – РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА ПРЕД РЕГУЛАТОРНОМ КОМИСИЈОМ

Члан 105.
(Рјешавање спорова)

- (1) Регулаторна комисија је надлежна да, на захтјев странке, рјешава спорове у вези са:
  - а) правом на снабдијевање електричном енергијом,
  - б) приступом на дистрибутивни систем,
  - в) обрачуном утрошене електричне енергије,
  - г) обрачуном накнаде за неовлашћену потрошњу електричне енергије,
  - д) обуставом испоруке електричне енергије,
  - ђ) квалитетом снабдијевања електричном енергијом.
- (2) Регулаторна комисија рјешава спорове по правилима управног поступка и у складу са посебним правилником којим су прописане специфичности поступка рјешавања спорова, са могућношћу рјешавања спора мирним путем или провођењем поступка и доношења коначне одлуке о спору.
- (3) Прије подношења захтјева за рјешавање спора Регулаторној комисији, крајњи купац је дужан поднијети приговор у писаној форми електроенергетском субјекту, те покушати мирним путем ријешити спор.
- (4) Одлука Регулаторне комисије о захтјеву за рјешавање спора је коначна, а странка незадовољна одлуком може покренути управни спор пред надлежним судом, подношењем тужбе надлежном суду у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

ДИО ОСМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 106.
(Постојећи уговори о снабдијевању)

Уговори о снабдијевању електричном енергијом закључени прије ступања на снагу ових Општих услова, који су у складу са одредбама Закона о електричној енергији, важе до истека рока на који су закључени.

Члан 107.

(Додјелјивање прикључне снаге крајњим купцима за које не постоје подаци о прикључној снази)

(1) Постојећим крајњим купцима којима се обрачунска снага не утврђује мјерењем, а за које ОДС не располаже подацима о прикључној снази одређеној на основу номиналне струје главног инсталационог осигурача или подешене струје уређаја за ограничење оптерећења у смислу одредби ових Општих услова, ОДС је дужан предузети сљедеће:

- а) извршити преглед прикључка, по потреби прилагодити прикључну снагу карактеристикама потрошње и додијелити вриједност прикључне снаге крајњем купцу,
- б) уколико купац изричито захтијева, додијелити му прикључну снагу до максимално 24,5 kW за трофазни прикључак, односно 11,5 kW за монофазни прикључак.

(2) Постојећим крајњим купцима којима се обрачунска снага утврђује мјерењем за које ОДС не располаже подацима о прикључној снази, ОДС одређује вриједност прикључне снаге на основу техничких карактеристика прикључка и опреме крајњег купца.

(3) Постојећим крајњим купцима из категорије јавна расвјета, вриједност прикључне снаге одређује се према затеченом изведеном стању прикључка на основу номиналне јачине струје главног инсталационог осигурача.

(4) Након уређења прикључка у складу са ставом 1, 2. и 3. овог члана, ОДС је дужан да евидентира додијелјену вриједност прикључне снаге и осталих параметара прикључка у својим базама података, те изради декларацију о прикључку и достави је крајњем купцу.

(5) Све радње из става 1, 2. и 3. овог члана ОДС обавља без накнаде.

(6) Подаци о прикључној снази додијелјени у складу са ставом 1, 2. или 3. овога члана сматрају се релевантним у смислу примјене ових општих услова.

(7) ОДС је дужан претходно на прикладан начин информисати постојеће крајње купце о свим битним чињеницама за примјену овог члана.

(8) ОДС је дужан спровести активности из овог члана у року од годину дана од дана ступања на снагу ових Општих услова.

Члан 108.

(Поновно прикључење објеката повратника)

За крајње купце повратнике у мјеста боравка гдје су живјели прије рата, примјењују се одредбе за поновно прикључење њихових објеката на електроенергетски систем, са повластицама које су прописане Споразумом о поновном прикључењу стамбених објеката повратника на електродистрибутивну мрежу у БиХ.

Члан 109.

(Измјештање мјерних мјеста)

ОДС је дужан измјестити мјерна мјеста, лоцирана унутар индивидуалних стамбених објеката у року од двије године од дана ступања на снагу ових Општих услова.

Члан 110.
(Престанак важења)

Даном ступања на снагу ових Општих услова престају да важе одредбе Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом ("Службени гласник Републике Српске", број 90/12, 81/19 и 63/21).

Члан 111.
(Ступање на снагу)

Ови Општи услови ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске.

Број:01-587-10/21/P-23-457
29. децембар 2021. године
Требиње

Предсједник

Владислав Владичић